

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno,
příspěvková organizace

Vzdělávací program

Konzervování a restaurování keramiky

Obor vzdělání

82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Identifikační údaje vyšší odborné školy

Název školy:	Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	
Adresa školy:	Husova 10, 602 00 Brno	
Zřizovatel školy:	Jihomoravský kraj	
Typ právnické osoby:	příspěvková organizace	
Kód a název oboru vzdělání:	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství	
Kód a název vzdělávacího programu:	Konzervování a restaurování keramiky	
Zaměření vzdělávacího programu:	—	
Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče:	nelze přijímat uchazeče s přecitlivělostí na alergizující látky používané při praktickém vyučování	
Forma vzdělávání:	denní	
Délka vzdělávacího programu:	3 ročníky	
Vyučovací jazyk:	český jazyk	

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

OBSAH

1. Profil absolventa	4
1. 1 Uplatnění absolventa	5
2. Charakteristika vzdělávacího programu	5
2. 1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu	5
2. 2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu	5
2. 3 Organizace výuky	7
2. 4 Metodické postupy výuky	8
2. 5 Podmínky pro přijímání uchazečů	8
3. Učební plán	9
4. Obsah předmětů	11
4. 1 Cizí jazyk	11
4. 2 Chemie	15
4. 3 Laboratorní cvičení	18
4. 4 Dějiny výtvarné kultury	20
4. 5 Dějiny řemesla	23
4. 6 Křesťanská ikonografie	27
4. 7 Základy fotografování	29
4. 8 Digitální obrazová dokumentace	30
4. 9 Výtvarná příprava	32
4.10 Modelování	34
4.11 Technologie a materiály	36
4.12 Praktická cvičení	40
4.13 Konzervování a restaurování keramiky	42
4.14 Základy muzeologie	44
4.15 Základy památkové péče	46
4.16 Odborná praxe	48
5. Doklady o odborném zabezpečení výuky vzdělávacího programu	49

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

1. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky je vybaven vědomostmi a praktickými dovednostmi pro samostatné provádění konzervátorských a restaurátorských zásahů na kulturních památkách, které jsou uměleckořemeslnými pracemi příslušné materiálové skupiny. Absolvent má široký uměleckohistorický rozhled a znalosti z dějin uměleckého řemesla. Zná soudobé i historické materiály, techniky a technologie restaurování a získané znalosti aplikuje při stanovení rozsahu poškození předmětu a volbě vhodného způsobu restaurátorského zásahu nebo při vytváření kopií historických předmětů nebo jejich částí. Zpracovává restaurátorskou dokumentaci včetně technického výkresu, závěrečnou zprávu o vykonaných dílčích konzervátorských úkonech a restaurátorské práci jako celku. Zná příslušné právní normy, zásady památkové péče, nakládání se sbírkovými předměty muzejní povahy, způsoby převzetí předmětu k restaurování a jeho ochrany při restaurování. Je schopen pracovat samostatně i v týmu.

Výsledky vzdělávání

Absolvent vzdělávacího programu:

- umí komunikovat ve dvou světových jazycích v obecných i profesních situacích, je schopen pracovat s cizojazyčným odborným textem a literaturou a vyjadřovat se písemnou formou v odborné oblasti
- zná zásady památkové péče, uplatňuje etiku v přístupu k památkám v praxi
- ovládá pravidla pro nakládání se sbírkovými předměty muzejní povahy
- má potřebné znalosti z dějin výtvarné kultury i uměleckého řemesla a dovede je aplikovat ve vztahu ke své profesi
- využívá znalosti z chemie, biologie a mikrobiologie k odhalení příčiny poškození ošetřovaného předmětu a stanovení vhodného způsobu konzervace, restaurování i ochraně poškozeného nebo ohroženého objektu
- provádí rekonstrukci poškozeného objektu s dokonalou přesností a na vysoké technické úrovni, je schopen se výtvarně i řemeslně přizpůsobit původnímu pojetí restaurovaného předmětu a rukopisu autora
- získal dokonalou řemeslnou zručnost
- zpracovává restaurátorskou zprávu včetně dokumentace, doporučení následné péče a ochrany a interpretuje dosažené výsledky
- pracuje s odbornou literaturou
- je schopen pracovat samostatně i ve skupině
- je obeznámen se zásadami bezpečnosti a hygieny práce a zásadami ochrany životního prostředí

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

1.1 Uplatnění absolventa

Vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky připravuje odborníky schopné odborně konzervovat a restaurovat kulturní památky, které jsou keramickými uměleckořemeslnými pracemi. Absolventi se uplatní v oboru své činnosti v restaurátorských dílnách muzeí, ústavů památkové péče, archeologických institucí, galerií nebo v soukromých společnostech, které mají oprávnění k výkonu příslušných odborných činností.

Další variantou uplatnění absolventů vzdělávacího programu je výkon samostatné restaurátorské práce, zaměřené na obnovu keramických prací patřících veřejným institucím i soukromým majitelům. Tuto činnost mohou provádět na základě živnostenského oprávnění k restaurování sbírkových předmětů a předmětů kulturní hodnoty, nebo na základě povolení Ministerstva kultury k restaurování uměleckořemeslných děl z keramiky a porcelánu. O obě oprávnění lze požádat po ukončení vzdělávání.

Absolventi se mohou rovněž ucházet o studium na vysokých školách, a to zejména školách příbuzného zaměření. Předpokládá se otevření nového bakalářského vzdělávacího programu na Masarykově univerzitě s názvem Konzervování a restaurování uměleckořemeslných děl, kde by díky své modulární stavbě mohli absolventi získat vysokoškolské vzdělání ve svém oboru.

2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program připravuje studenty pro široké spektrum činností souvisejících s konzervováním a restaurováním keramiky. Vzdělávání směřuje prostřednictvím osvojených teoretických poznatků a výtvarných a řemeslných technik k osvojení specifických vědomostí a praktických dovedností potřebných při konzervování a restaurování poškozených objektů, vede studenty ke schopnosti poznání faktorů prostředí působících na poškozený předmět a k pochopení uměleckého a historického významu konzervovaného nebo restaurovaného předmětu.

Dle Národní soustavy povolání (NSP) odpovídá vzdělávací program specializaci povolání Restaurátor uměleckořemeslných a uměleckých děl ve skle, keramice a porcelánu s kvalifikační úrovní 6, tedy vyšší odborné vzdělání nebo bakalářský studijní program.

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Koncepce vzdělávacího programu spočívá v rozvíjení estetického citění studentů, pěstování smyslu pro přesnost v rukodělné práci, citu pro používané materiály a směřuje k dosažení profesionální úrovně řemeslných dovedností.

Cílem vzdělávacího programu je připravit vysoce kvalifikované, humanitně, technicky i mistrovsky řemeslně vzdělané specialisty v oboru své činnosti, kteří jsou schopni pracovat samostatně i v týmu při záchraně památek užitého umění.

2.2 Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

Obsah všech vyučovacích předmětů učebního plánu se svým pojetím a stanovenými cíli odráží v profilu absolventa a kompetencích, které po ukončení vzdělávání získal. Široký rozsah teoretických znalostí nabývají studenti v průběhu

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

vzdělávání v teoretických humanitních, přírodovědných a odborných předmětech. Dosažené vědomosti aplikují a dále rozvíjejí v předmětech výtvarných a předmětech praktického charakteru.

Učivo předmětů učebního plánu se vyznačuje širokou vzájemnou provázaností a to vzhledem k širokému spektru znalostí a dovedností, které v průběhu vzdělávání student získá a které jsou předpokladem pro výkon restaurátorské profese. Vzhledem k této skutečnosti jsou všechny předměty učebního plánu zařazeny mezi předměty povinné.

Do procesu vzdělávání jsou zahrnuty také podmínky dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Škola má smluvním bezpečnostním technikem vypracovánu *Směrnici k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví studentů ve škole, Směrnici pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, Identifikaci rizik a přijatá bezpečnostní opatření pro objekty školy, Plán opatření a činnosti po vyhlášení mimořádné situace, Pravidla pro nakládání s chemickými látkami*. Se všemi jmenovanými dokumenty jsou studenti pravidelně, opakovaně a prokazatelně seznamováni při zápisu do každého ročníku. Velký důraz je dále kladen na dodržování podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci se stroji, přístroji a zařízeními ve školních ateliérech i mimo školu v rámci praktické části vyučování. V každém školním roce studenti projdou pravidelným školením před započatím výuky v praktických předmětech a jsou vedeni k tomu, aby všechna bezpečnostní opatření a celkovou ochranu zdraví při práci dodržovali v průběhu vzdělávání i v dalším profesním životě.

Cizí jazyk rozšiřuje a prohlubuje schopnosti nezbytné pro práci s cizojazyčnou odbornou literaturou a odbornými časopisy a pro samostatnou aktivní mluvenou i písemnou komunikaci v běžných situacích i v profesní oblasti.

Chemie poskytuje studentům ucelený soubor vědomostí z organické i anorganické chemie a biochemie z hlediska jejich využití v konzervátorské a restaurátorské práci.

Laboratorní cvičení upevňují teoretické vědomosti získané v předmětu chemie a rozvíjejí praktické dovednosti studentů v oblasti stanovení původu a příčin chemického poškození konzervovaného či restaurovaného předmětu a volbě odpovídajícího způsobu chemické ochrany a konzervace sbírkových fondů.

Dějiny výtvarné kultury sledují rozšíření uměleckohistorického rozhledu studentů a obohacení jejich estetického vnímání.

Dějiny řemesla se zaměřují na orientaci v oblasti vývoje řemesla zejména ve vazbě na studovaný vzdělávací program, na problematiku ochrany památek. Studenti jsou vedeni k chápání hodnocení uměleckého díla jako výpovědi určité doby a jedinečné tvůrčí osobnosti. Učivo předmětu obohacuje vnitřní život studentů o plnější pochopení studovaného oboru a poskytuje jim zdroj inspirace pro vlastní tvůrčí činnost.

Křesťanská ikonografie rozšiřuje vědomosti studentů v oblasti dějin umění a řemesla, napomáhá pochopit témata zobrazovaná v uměleckých dílech v průběhu historických období. Ikonografický výklad díla umožní studentům pochopit jeho význam i jeho následnou správnou interpretaci. Vědomosti o uměleckém díle a schopnost výkladu je podmínkou pro smysluplné studium dějin výtvarné kultury s uplatněním ve vlastní restaurátorské práci.

Praktické dovednosti získané v předmětech **Základy fotografování a Digitální obrazová dokumentace** využívají studenti při zpracovávání dokumentace v průběhu konzervování a restaurování poškozeného objektu.

Výtvarná příprava je základem pro rozvoj výtvarného myšlení a estetického citění studentů, vede je k jistotě v zacházení s výtvarnými prostředky ve svém oboru.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Předmět **modelování** rozvíjí schopnost vlastního vyjádření a reprodukce trojrozměrné reality s cílem vcítit se do daného tvaru a následně dotvořit poškozenou část daného objektu.

Předmět **technologie a materiály** poskytuje souhrn vědomostí o tradičních i současných materiálech ve vztahu k danému oboru a dovedností z oblasti příslušných technologií v takovém rozsahu, aby byl budoucí restaurátor schopen orientovat se samostatně a v plném rozsahu při záchraně památek užitého umění.

V **praktických cvičeních** si studenti při vykonávání praktických činností ověřují získané teoretické vědomosti, seznamují se s historickými technikami a výrobními postupy svého oboru. Získají cit pro používané materiály, řemeslnou zručnost a smysl pro přesnou práci.

Konzervování a restaurování keramiky je základním předmětem vzdělávacího programu. Studenti aplikují poznatky, dovednosti a zručnosti získané během vzdělávání ve všech předmětech učebního plánu. Seznámí se s příslušnou konzervátorskou a restaurátorskou terminologií, se sbírkovými fondy a příslušnými právními normami. Získají potřebné vědomosti a dovednosti k provádění konzervátorských a restaurátorských úkonů s důrazem na dodržování zásad a pravidel restaurátorské etiky, zpracovávají restaurátorskou dokumentaci včetně restaurátorské zprávy. V průběhu vzdělávání je kladen důraz na dodržování zásad ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, zejména při práci s chemickými látkami. Stejný důraz je kladen na ochranu životního prostředí.

Základy muzeologie vybaví studenty základními vědomostmi o dějinách českého muzejnictví, sbírkách a muzeích samotných. Studenti se seznámí s organizací a chodem muzeí v současnosti, především v oblasti muzejní dokumentace, budováním sbírkových fondů a jejich ochranou, konzervací sbírek, jejich vystavováním a zapůjčováním jiným subjektům. Učivo, které je v souladu s aktuálně platnými právními normami, je předáváno studentům formou přednášek, seminářů a exkurzí do muzeí se zaměřením na praktickou oblast přednášené látky. Získané znalosti a zkušenosti uplatní absolventi při komunikaci s muzejními a výstavními institucemi nebo při práci v těchto zařízeních.

Základy památkové péče seznámí studenty s vývojem památkové péče v českých zemích a její současnou rolí ve společnosti. Studenti získají orientaci v právních normách, které vymezují péči o památky, a také v povinnostech, které z těchto norem vyplývají pro restaurátora.

Odborná praxe probíhá v restaurátorských dílnách muzeí, v ústavech archeologické památkové péče nebo v soukromých restaurátorských dílnách, jejichž provozovatel má povolení k provádění restaurátorské činnosti. Studenti přímo realizují restaurování pod dohledem profesionálního restaurátora. Důraz je kladen na dodržování platných předpisů pro bezpečnou práci a ochranu zdraví při práci včetně ochrany životního prostředí.

2.3 Organizace výuky

Organizace výuky je v souladu s § 25 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a § 3 vyhlášky MŠMT č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, v platném znění.

Výuka se uskutečňuje v denní formě vzdělávání prostřednictvím přednášek a seminárních cvičení a je doplněna odbornými exkurzemi na odborná vědecká a restaurátorská pracoviště.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Odborná praxe, organizovaná v rozsahu 4 týdnů v letním období 2. ročníku a 4 týdnů v zimním období 3. ročníku, se uskutečňuje v konzervátorských a restaurátorských dílnách muzeí, galerií, archeologických institucí a Národního památkového ústavu, popř. na pracovištích právnických nebo fyzických osob, které mají oprávnění k činnosti v daném oboru. Týdenní rozsah odborné praxe je 35 hodin.

2.4 Metodické postupy výuky

Při výuce se upřednostňují aktivizující metody pedagogické práce, zejména metody problémové. Z hlediska organizace vzdělávacího procesu je pro tento vzdělávací program charakteristická vysoká míra praktického vyučování v odborných učebnách, školních dílnách, ateliérech apod. a individuální práce učitele se studentem. Ve většině cvičení se uplatňuje názorná praktická demonstrace kombinovaná s metodami tvořivého objevování, motivující studenty k bližšímu vztahu k oboru.

2.5 Podmínky pro přijímání uchazečů

Ke vzdělávání se přijímají uchazeči, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splňují podmínky zdravotní způsobilosti. Vzhledem ke specifickým vysokým nárokům na umělecké a estetické vnímání je dále podmínkou pro přijetí ke vzdělávání úspěšné složení talentové přijímací zkoušky.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

3. UČEBNÍ PLÁN

Název vzdělávacího programu		Kód a název oboru vzdělání				Forma	
KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ KERAMIKY		82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství				denní	
Názvy vyučovacích předmětů	1. ročník		2. ročník		3. ročník		Celkem
Období	ZO	LO	ZO	LO	ZO	LO	př/cv/kr
Povinné předměty							
Cizí jazyk 1 *	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/1 Zk	0/2/1 Zk	0/2/2KZ	0/12/10
Cizí jazyk 2 *	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/2 Zk	0/2/1 Zk	0/2/1 Zk	0/2/2 KZ	0/12/10
Chemie	1/0/1 KZ	1/0/1 KZ	1/0/1 KZ	1/0/1 KZ	-	-	4/0/4
Laboratorní cvičení	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	-	0/5/5
Dějiny výtvarné kultury *	2/0/2 Zk	1/1/2 Zk	2/0/2 Zk	1/1/1 Zk	2/0/1 Zk	1/1/2 KZ	9/3/10
Dějiny řemesla *	1/1/2 Zk	1/1/2 Zk	1/1/2 Zk	1/1/1 Zk	1/1/1 Zk	1/1/2KZ	6/6/10
Křesťanská ikonografie	-	-	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	-	-	0/2/2
Základy fotografování	1/1/1 KZ	0/2/1 KZ	-	-	-	-	1/3/2
Digitální obrazová dokumentace	-	-	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/1/1 KZ	0/4/4
Výtvarná příprava	0/3/3 KZ	0/3/3 KZ	0/3/3 KZ	0/3/2 KZ	0/3/2 KZ	0/3/3 KZ	0/18/16
Modelování	0/3/2 KZ	0/3/2 KZ	0/3/2 KZ	0/3/2 KZ	0/2/2 KZ	0/2/2 KZ	0/16/12
Technologie a materiály*	2/0/4 Zk	2/0/4 Zk	2/0/4 Zk	2/0/3 Zk	2/0/3 Zk	2/0/4 KZ	12/0/22
Praktická cvičení	0/8/5 KZ	0/8/5 KZ	0/7/4 KZ	0/7/3KZ	0/6/4 KZ	0/6/4 KZ	0/42/25
Konzervování a restaurování keramiky	0/7/5KZ	0/7/5KZ	0/8/5Kz	0/8/4KZ	0/10/4KZ	0/10/6KZ	0/50/29
Základy muzeologie	-----	-----	-----	-----	2/0/1 KZ		2/0/1
Volitelný předmět							
Základy památkové péče	-----	-----	-----	-----		2/0/2 KZ	2/0/2
Povinně volitelný předmět							
Odborná praxe ¹				0/35/8 Z	0/35/8 Z		0/70/16
Přednášky/Cvičení:	7/28	5/30	6/29	5/30	7/28	6/28	36/173
Počet kreditů	30	30	30	30	30	30	180
Počet vyučovacích hodin týdně	35	35	35	35	35	34	209

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

Předměty označené * jsou součástí absolutoria

Zkratky:

Zk – zkouška

KZ – klasifikovaný zápočet

Z – zápočet

Absolutorium:

Zkouška z cizího jazyka.

Teoretická zkouška z odborných předmětů:

1. *Dějiny výtvarné kultury.*
2. *Dějiny řemesla.*
3. *Technologie a materiály.*

¹ Odborné praxe probíhají v jiné týdny než ostatní předměty, nelze tedy sčítat jejich hodiny s jinými. Sčítají se pouze kredity, protože se jedná o období (zimní/letní).

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace 602 00 Brno, Husova 10	Konzervování a restaurování keramiky 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství
--	--

Absolventská práce a její obhajoba – její součástí je ověření praktických dovedností a znalostí získaných zejména v předmětu *Konzervování a restaurování keramiky*.

Poznámky:

1. Odborná praxe, organizovaná v rozsahu 4 týdnů v letním období 2. ročníku a 4 týdnů v zimním období 3. ročníku, se uskutečňuje v konzervátorských a restaurátorských dílnách muzeí, galerií, archeologických organizací Národního památkového ústavu a jiných institucí zaměřených na památkovou péči, popř. na pracovištích právnických nebo fyzických osob, které mají oprávnění k činnosti v daném oboru.
2. Počet hodin před lomítkem uvádí počet hodin přednášek, mezi lomítky počet hodin seminárních cvičení a za lomítkem počet kreditů.
3. Ověření praktických dovedností, které je součástí obhajoby absolventské práce, je realizováno formou výkonu konzervátorských a restaurátorských činností, jejichž výstupem je zrestaurovaný objekt příslušné materiálové skupiny včetně kompletní dokumentace. Příslušné odborné činnosti jsou prováděny ve školních dílnách v rozsahu 4 souvislých týdnů v letním období 3. ročníku.
4. Kreditní systém rozlišuje náročnost a důležitost jednotlivých předmětů. Počet kreditů za úspěšně absolvovaný předmět ECTS (mezinárodní kreditní systém) umožňuje přesunout si malou část neklasifikovaných předmětů do dalšího období. Absolvování všech předmětů za jedno období má hodnotu 30 kreditů.
Do prvního ročníku je student povinen zapsat si minimálně předměty v hodnotě 60 kreditů (30 kreditů za zimní období a 30 kreditů za letní období).
Do druhého ročníku se může zapsat student, který získal absolvováním prvního ročníku minimálně 50 kreditů. Při zápisu do druhého ročníku si student zapisuje opakovaně nesplněné (neklasifikované) předměty za první ročník a dále minimálně ty předměty, při jejichž úspěšném absolvování celkový počet kreditů za 1. a 2. ročník bude nejméně 110.
Do třetího ročníku se může zapsat student, který po absolvování druhého ročníku získal minimálně 110 kreditů, 60 kreditů za první ročník a minimálně 50 kreditů dalších. Student si zapisuje opakovaně nesplněné předměty a další, při jejichž úspěšném absolvování bude celkový počet získaných kreditů za první až třetí ročník studia nejméně 180. Za daný předmět lze v průběhu studia získat kredity pouze jednou.
Pro připuštění k Absolutoriu musí student úspěšně absolvovat třetí ročník a získat minimálně 180 kreditů.

Přehled využití týdnů

Činnost	Počet týdnů v období					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Týdny vyučování podle učebního plánu	16	16	16	12	12	14
Odborná praxe	—	—	—	4	4	—
Samostudium k získání hodnocení	3	3	3	3	3	3
Absolutorium	—	—	—	—	—	2
Časová rezerva	1	1	1	1	1	1
Celkem	20	20	20	20	20	20

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. OBSAH PŘEDMĚTŮ – realizace jednotlivých předmětů probíhá formou přednášek nebo seminářů podle učebního plánu

4.1 CIZÍ JAZYK I, CIZÍ JAZYK II – Anglický jazyk, Německý jazyk

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

V učebním plánu jsou zařazeny dva povinné cizí jazyky označené jako Cizí jazyk I a Cizí jazyk II.

Cizí jazyk I navazuje na úroveň znalostí dosažených na střední škole, přičemž maturita z tohoto jazyka není nutnou podmínkou. V tomto případě je však student povinen absolvovat test a ústní pohovor k ověření jeho pokročilosti v jazyce. Vstupní znalosti jsou dále upevňovány a rozšiřovány ve všech standardně vyučovaných oblastech jazyka tak, aby absolvent vyššího odborného vzdělávání bez potíží zvládl komunikaci v běžných situacích, rozuměl mluvenému i psanému projevu vč. odborně zaměřených textů a byl rovněž schopen aktivně reagovat v rámci zaměření jeho odbornosti. Předpokládanou minimální výstupní úroveň je B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (dále „SERR“). Tento jazyk je předmětem absolutoria.

Cizí jazyk II sjednocuje rozdílné jazykové úrovně počínaje základní úrovní A1 dle SERR. Tyto vstupní znalosti jsou dále upevňovány a rozšiřovány ve všech standardně vyučovaných oblastech jazyka tak, aby absolvent vyššího odborného vzdělávání zvládl komunikaci v běžných situacích, rámcově porozuměl mluvenému i psanému projevu vč. odborně zaměřených textů a byl rovněž schopen aktivně reagovat v rámci zaměření jeho odbornosti. Minimální rozsah výstupních znalostí je A2 podle SERR. Tento jazyk není uvažován jako předmět absolutoria. Pokud by však student prokázal při přijímací zkoušce vyšší pokročilost či k ní dospěl během studia a cíleně ji dále rozvíjel podle individuálního studijního plánu, může z daného jazyka skládat zkoušku v rámci absolutoria.

Studenti Cizího jazyka I, II jsou hodnoceni podle dosažené úrovně dovedností v cizím jazyce, zejména v oblasti ústního a písemného vyjadřování, v oblasti odborného jazyka a profesně orientovaných komunikačních témat. Cílem je systematické rozvíjení a prohlubování jazykových znalostí, dovedností a návyků v následujících oblastech:

1. Řečové dovednosti.

1.1. Poslech s porozuměním.

Rozumět souvislému projevu vyučujícího i rodilého mluvčího v rozsahu osvojených jazykových prostředků a s přiměřeným množstvím neznámého jazykového materiálu.

1.2. Ústní vyjadřování.

V rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků umět pohotově, jazykově správně a společensky vhodně reagovat v běžných situacích a aktivně se účastnit diskuse, vést dialog, klást otázky a vhodně reagovat na situaci a umět vyjádřit své postoje, souvisle hovořit na všeobecná i odborná témata, přednést referát na dané i odborné téma.

2. Čtení s porozuměním.

Číst s porozuměním přiměřeně náročné všeobecné, populárně vědecké a odborné

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

texty, umět používat při četbě překladový a výkladový slovník a další informativní literaturu.

3. Písemné vyjadřování.

Umět písemně zaznamenat hlavní myšlenky nebo informace z vyslechnutého projevu nebo z přečteného textu, umět zformulovat vlastní myšlenky ve formě dopisu formálního i neformálního, umět písemně analyzovat a shrnout pracovní postup konzervátorského a restaurátorského zásahu.

Diagnostické metody a hodnocení výsledků vyučovacího i učebního procesu jsou v souladu s didaktickými postupy. Vyučující sleduje pokrok v dovednostech, a to zejména v ústní komunikaci a písemných kontrolních pracích, které korespondují s probíraným učivem.

Rámcový rozpis učiva cizího jazyka I, II

Níže uvedená témata budou probírána v rámci:

- a) cizího jazyka I do úrovně B1,
- b) cizího jazyka II A2 podle Společného evropského jazykového referenčního rámce pro jazyky.

Tematický okruh – Odborný jazyk

Vlastnosti hlíny pro keramickou tvorbu.

1. Typy keramických výrobků.
2. Vývoj hrnčířského kruhu.
3. Techniky tvorby keramických výrobků.
4. Engoby.
5. Historie glazur.
6. Technologie dekorativních technik.
7. Pálení keramiky, keramické pece.
8. Příčiny narušení keramických objektů.
9. Konzervátorský a restaurátorský průzkum.
10. Zpevnění a konsolidace.
11. Čištění.
12. Lepení.
13. Doplnování.
14. Retušování.
15. Restaurátorská dokumentace.

Tematický okruh – Profesně orientované komunikační situace

1. Kontakty. Pozdravy, představení se.
2. Časové údaje. Domluva termínu schůzky.
3. Doprava ve městě. Dopravní prostředky, zakoupení jízdenky, orientace ve městě, popis cesty.
4. Ubytování. Rezervace hotelu, komunikace na recepci, pronájem pokoje.
5. Stravování. V restauraci, nákup potravin.
6. Kulturní život. Návštěva muzeí a galerií, účast na konferenci.
7. Komunikace na úřadech. Vyplňování formulářů.
8. Internet, e-mail, SMS, obsluha počítače.
9. Zdravotní potíže. Vyhledání lékařské péče a popis symptomů.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

10. Profese restaurátora. Systém vzdělání v oboru restaurování v německy mluvících zemích a v českém prostředí. Památková péče.
11. Zahraniční pracovní trh. Základní geografický a kulturněhistorický přehled o německy mluvících oblastech, způsoby vyhledávání pracovního uplatnění, profesní životopis, motivační dopis, osobní pohovor.

Studijní materiály – Anglický jazyk

Obecná angličtina – učebnice

New English File Intermediate Student's Book, Oxford University Press, 2008.
 New English File Upper- Intermediate Student's Book, Oxford University Press, 2008.
 English Grammar in Use - Intermediate, Raymond Murphy, Cambridge University Press, 2012.
 Ilustrovaný tematický slovník, Fraus, Plzeň 2009.

Odborné texty

Buys, S., Oakley, V. The Conservation and Restoration of Ceramics, Butterworth, Heineman, London 2001.
 Cooper, E.: Ten Thousand Years of Pottery. The British Museum Press, London 2002.
 Rhodes, D. Clay and Glazes for a Pottery. Kilns.

Doporučené časopisy

Restauero

Ceramic
 The Art of Ceramic

Online materiály

<http://www.vam.ac.uk/>
<http://www.getty.edu/conservation/>

Studijní materiály – Německý jazyk

Obecná němčina - učebnice

Berglová, E., Formánková, E., Mašek, M. Moderní učebnice němčiny. Plzeň 2002.
 Alltag, Beruf & Co. - 1. a 2. díl
 Berliner Platz Neu + Treffpunkt D-A-CH (německé realie) - 1. a 2. díl
 em Neu - 1. díl

Didaktické materiály

111 Kurzrezepte für den Deutschunterricht - didaktické hry do němčiny
 Ein Wochenende in Berlin. Spielend die Stadt entdecken.
 Janíková V. a kol. Výuka cizích jazyků. Havlíčkův Brod 2011.
 Der kleine Duden. Sprachtipps. 2004.

Odborné texty

Beihefte zum Corpus vasorum antiquorum. Band 3. München 2007.
 Drescher, S. Leitfaden zur Porzellanrestaurierung. Niederjahna 2012.
 Reclams Handbuch der künstlerischen Techniken. Stuttgart 1986.
 Techniken und Materialien der Kunst. 2005.
 Orend, M. Krüge und Teller. Drotleff 1971.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Walcha, O. Bunte Erden aus aller Welt. Dresden 1957.

Weiβ, G. Keramiklexikon. 1998.

Winkler, A. Porzellan und Steingut in Farbe. Munchen 1975.

- další specializované texty doplňované z aktuálních cizojazyčných publikací v průběhu probírání jednotlivých odborných témat.

Doporučené časopisy

Restauro

Konzervátorské a restaurátorské zprávy zveřejňované na webových stránkách zahraničních institucí

Online materiály

<http://www.restauratoren.de/> Verband deutscher Restauratoren

<http://www.orv.at/> Österreichischer Restauratorenverband

www.dw.de internetový rozhlas (multimediální podpora výuky NJ)

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 2 CHEMIE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je prohloubení vědomostí z obecné, anorganické, organické, analytické, užité, makromolekulární chemie a základů biochemie, z nichž vychází povaha materiálů používaných při výrobě keramiky i konzervaci a restaurování keramických objektů. V rámci absolvování předmětu chemie si žáci upevní a prohloubí základní znalost středoškolské chemie doplněnou o kapitoly využitelné v restaurátorské praxi. Osvojené vědomosti z chemie i biochemie budou dále aplikovat při laboratorním cvičení při vlastní konzervaci a ochraně sbírkových předmětů a prostor, kde jsou tyto předměty umístěny. Studenti se seznámí s chemicko-technologickými metodami a přístroji, používanými v laboratořích k analýzám složení látek i stanovení příčin poškození konzervovaného předmětu. Součástí výuky jsou odborné exkurze na odborná chemická pracoviště.

Nedílnou součástí výuky je osvojování správných postojů k ochraně životního prostředí při práci s chemickými látkami v průběhu konzervátorské a restaurátorské činnosti.

Rámcový rozpis učiva:

1. Obecná chemie

- 1.1 Základní chemické pojmy
 - 1.1.1 Atom (atomové jádro, elektronový obal, iont)
 - 1.1.2 Radioaktivita (nuklidy, poločas rozpadu, určování stáří předmětů, elektrárna)
 - 1.1.3 Molekula
- 1.2 Směsi a jejich třídění
- 1.3 Periodická soustava prvků
 - 1.3.1 Historie PSP
 - 1.3.2 Obecné trendy v PSP
 - 1.3.3 Chemický prvek (elektronová konfigurace, obecné vlastnosti)
- 1.4 Názvosloví
 - 1.4.1 Oxidy
 - 1.4.2 Sulfidy
 - 1.4.3 Halogenidy
 - 1.4.4 Kyseliny (bezokyslíkaté, kyslíkaté)
 - 1.4.5 Hydroxidy
 - 1.4.6 Soli
- 1.5 Chemické výpočty
 - 1.5.1 Atomová a molární hmotnost
 - 1.5.2 Látkové množství
 - 1.5.3 Hustota
 - 1.5.4 Koncentrace (hmotnostní zlomek, molární koncentrace)
 - 1.5.5 Směšovací rovnice
- 1.6 Chemické rovnice
 - 1.6.1 Zápis chemické rovnice
 - 1.6.2 Typy chemických rovnic
 - 1.6.3 Vyčíslování rovnic
- 1.7 Chemická vazba

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 1.7.1 Typy chemické vazby
- 1.7.2 Slabé vazebné interakce
- 1.8 Základy z fyzikální chemie
 - 1.8.1 Chemická kinetika
 - 1.8.2 Termochemie
 - 1.8.3 Chemická rovnováha
- 1.9 Chemické prvky
 - 1.9.1 Chemické prvky obecně
 - 1.9.2 Nekovy
 - 1.9.3 Kovy
 - 1.9.4 Polokovy
- 1.10 Elektrochemie
 - 1.10.1 Elektrolýza
 - 1.10.2 Koroze kovů a ochrana proti korozi
 - 1.10.3 Kovy ušlechtilé a neušlechtilé
 - 1.10.4 Elektrody
 - 1.10.5 Beckettova řada kovů – elektrochemické potenciály
- 1.11 Kyselost a zásaditost vzorků
 - 1.11.1 Výpočet pH, pOH
 - 1.11.2 Indikátory
 - 1.11.3 Neutralizace
 - 1.11.4 Pufry

2. Anorganická chemie

- 2.1 Chemické prvky
 - 2.1.1 Kovy, polokovy, nekovy
 - 2.1.1.1 Stručný nástin chemie vybraných nepřechodných prvků (alkalické kovy, alkalické zeminy, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, O, S, halogeny)
 - 2.1.1.2 Stručný nástin chemie nejdůležitějších přechodných prvků (Fe, Co, Ni, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, Cr, Mn, platinové kovy)
 - 2.1.2 Významné anorganické sloučeniny pro oblast konzervování - restaurování keramiky
- 2.2 Základy koordinační chemie, typy komplexů
- 2.3 Významné komplexní sloučeniny pro oblast konzervování-restaurování keramiky

3. Analytická chemie

- 3.1 Úvod, přehled a rozdělení analytických metod
- 3.2 Destruktivní x nedestruktivní metody, jejich popis, výhody a nevýhody
- 3.3 Kvalitativní analýza
 - 3.3.1 Kapkovací reakce
 - 3.3.2 Základní srážecí reakce
- 3.4 Kvantitativní analýza
 - 3.4.1 Volumetrie – odměrné metody
 - 3.4.2 Gravimetrie
- 3.5 Nejdůležitější metody instrumentální analýzy (spektrální metody, hmotnostní spektrometrie)

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. Organická chemie

- 4.1 Obecný úvod do studia organické chemie, typy vzorců, vazby, názvosloví
- 4.2 Rozdělení organických sloučenin
- 4.3 Reaktivita vybraných skupin organických sloučenin.
- 4.4 Uhlovodíky (názvosloví, reakce, zástupci, vlastnosti, použití)
 - 4.4.1 Alifatické
 - 4.4.2 Aromatické
- 4.5 Deriváty uhlovodíků (názvosloví, reakce, zástupci, vlastnosti, použití)
 - 4.5.1 Halogenderiváty uhlovodíků - rozpouštědla
 - 4.5.2 Hydroxyderiváty uhlovodíků – rozpouštědla
 - 4.5.3 Karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny a jejich deriváty)
 - 4.5.4 Dusíkaté sloučeniny

5. Makromolekulární chemie

- 5.1 Vznik, struktura, vlastnosti a výroba polymerů
- 5.2 Přehled polymerů
- 5.3 Degradace plastů
- 5.4 Konzervace plastů
- 5.5 Použití syntetických polymerů

6. Biochemie

- 6.1 Sacharidy
- 6.2 Polysacharidy
- 6.3 Dřevo
 - 6.3.1 Struktura a vlastnosti dřeva
 - 6.3.2 Příčiny a poškození dřeva
 - 6.3.3 Datování a konzervace dřeva
- 6.4 Aminokyseliny
- 6.5 Bílkoviny
 - 6.5.1 Bílkovinná pojiva
- 6.6 Lipidy
 - 6.6.1 Vosky
 - 6.6.2 Oleje
- 6.7 Pryskyřice
- 6.8 Přírodní látky a jejich využití

7. Užitá chemie

- 7.1 Anorganické pigmenty a organická barviva.
- 7.2 Elektrolýza a bezproudové a galvanické pokovování
- 7.3 Konzervování - restaurování a ošetřování kovových / keramických / textilních a papírových předmětů (průzkum předmětu, čištění a další ošetření, užití chemických preparátů).

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Studijní literatura:

- Mareček, A. - Honza, J.: Chemie pro čtyřletá gymnázia - 1.díl. (třetí opravené vydání). Olomouc 1998.
- Mareček, A. - Honza, J.: Chemie pro čtyřletá gymnázia - 2.díl. (druhé přepracované vydání). Olomouc 1998.
- Mareček, A. - Honza, J.: Sbíрка řešených příkladů z chemie pro studenty středních škol. první vydání). Brno 1998.
- Šimůnková, E., Bayerová, T.: Pigmenty. Praha 1999.
- Zelinger, J.: Chemie v práci konzervátora a restaurátora. Praha 1987.

4. 3 LABORATORNÍ CVIČENÍ

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu:

V předmětu laboratorní cvičení studenti budou prakticky aplikovat teoretické poznatky a vědomosti získané v předmětu chemie. Laboratorní cvičení prakticky představí teoretické učivo chemie a upevní znalosti získané v předmětu chemie. Studenti se seznámí s analytickými metodami a postupy umožňujícími stanovit příčiny a míru poškození restaurovaného objektu a na základě zjištěných skutečností rozhodnout o nejvhodnějším postupu konzervátorského a restaurátorského zásahu a volbě vhodných materiálů pro tento zásah.

Při výuce laboratorních cvičení je kladen důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s chemickými přístroji a chemikáliemi. Stejný důraz je kladen na zacházení s chemikáliemi z hlediska ochrany životního prostředí.

Výuka bude doplněna o exkurze a práci v chemické laboratoři Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a dalších pracovištích a institucí, které se podobnými problémy zabývají.

Rámcový rozpis učiva:

- 1. Bezpečnost práce v chemické laboratoři a bezpečné zacházení s chemickými látkami, základy první pomoci**
- 2. Chemické sklo**
- 3. Chemické látky**
 - 3.1. Názvosloví
 - 3.2. Vlastnosti
- 4. Oddělování a čištění směsí**
 - 4.1. Filtrace
 - 4.2. Krystalizace
 - 4.3. Destilace
- 5. Vážení a odměřování hmotnosti a objemu**
- 6. Důležité veličiny v chemii**
 - 6.1. Výpočet z rovnic při syntéze látek
 - 6.2. Ředění roztoků
- 7. Příprava odměrného roztoku o dané koncentraci**
- 8. Odměrná analýza - titrace**
- 9. Vážková analýza**
 - 9.1. Gravimetrie
- 10. Kvalitativní analýza**

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

10.1. Plamenné zkoušky

10.2. Srážecí důkazové reakce

11. Stanovení vlhkosti a nasákavosti střepu

12. Zkouška salinity

13. Zkouška rozpustnosti vybraných materiálů na keramickém střepu

14. Identifikace vybraných složek z keramického střepu, stanovení a rozbor krust

15. Chromatografie

16. Pokovování a čištění kovů

17. Organické látky a rozpouštědla

18. Polymerní materiály

19. Cukry a jejich důkaz

20. Bílkoviny

20.1. Degradace a izolace bílkovin

21. Kapaliny, detergenty, rozpustnost, rozpouštědla, emulgační činidla, povrchové napětí a hygroskopičnost

22. Efektní pokusy

Studijní literatura

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany

Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.4 DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu dějiny výtvarné kultury si studenti rozšíří a prohloubí faktografické znalosti o vývoji výtvarného umění jak světového, tak českého, naučí se chápat vztah funkce a formy uměleckých děl, rozvinou své rozumové i citové schopnosti, které jim pomohou rozpoznat uměleckohistorickou kvalitu jednotlivých děl, s nimiž budou při svém budoucím povolání v každodenním styku, a získají kladný a citlivý vztah ke kulturně-historickému odkazu minulosti. Na základě studia, předpokládajícího samostatnou práci studentů s odbornou literaturou a vizuálními příklady, si studenti osvojí základní umělecké pojmy, kategorie a hodnotící kritéria.

Výuka dějin výtvarné kultury bude probíhat formou přednášek doprovázených vizuálními prezentacemi a samostudia odborné literatury a odborné časopisů. Součástí výuky budou rovněž odborné exkurze po České republice i do zahraničí.

Rámcový rozpis učiva

1. Úvod do studia dějin umění

- 1.1. „Umění“, „umělec“, „umělecký styl“ a jejich proměny v dějinách
- 1.2. Stylové dějiny umění a jejich alternativy
- 1.3. Jak se dívat na architekturu?
- 1.4. Jak se dívat na sochu?
- 1.5. Jak se dívat na malbu?
- 1.6. Jak se dívat na kresbu a grafický list?

2. Řecká antika

- 2.1. Archaické řecké umění
- 2.2. Klasické řecké umění
- 2.3. Helénismus

3. Etrusko-italické umění

4. Římská antika

- 4.1. Umění římské republiky
- 4.2. Umění v období principátu
- 4.3. Umění v období krize a dominátu
- 4.4. Umění v římských provinciích

5. Rané křesťanské umění

- 5.1. Křesťanské umění do ediktu milánského
- 5.2. Křesťanské umění po ediktu milánském

6. Umění raného středověku

- 6.1. Předkarolinské umění
- 6.2. Karolinské umění
- 6.3. Otonské umění
- 6.4. Umění Velké Moravy

7. Románské umění

- 7.1. Románská architektura ve Francii, severním Španělsku, Itálii a Německu
- 7.2. Románské sochařství ve Francii a Itálii
- 7.3. Románské malířství ve Francii, severním Španělsku, Anglii, Německu a Itálii
- 7.4. Románské umění v Čechách a na Moravě

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

8. Gotika

- 8.1. Gotická architektura ve Francii, Anglii, Německu, Rakousku, Itálii a Španělsku
- 8.2. Gotické sochařství ve Francii, Itálii a Německu
- 8.3. Gotické malířství internacionálního stylu, nizozemský realismus, dunajská škola
- 8.4. Gotika v Čechách a na Moravě

9. Renesance

- 9.1. Renesanční architektura v Itálii
- 9.2. Renesanční sochařství v Itálii
- 9.3. Renesanční malířství v Itálii
- 9.4. Renesance v zaalpských zemích
- 9.5. Renesance v Čechách a na Moravě

10. Manýrismus

- 10.1. Manýrismus v Itálii
- 10.2. Manýrismus v zaalpských zemích
- 10.3. Manýrismus na dvoře Rudolfa II

11. Baroko

- 11.1. Barokní architektura v Itálii, Francii, Anglii, Německu a Rakousku
- 11.2. Barokní sochařství v Itálii, Francii, Německu a Rakousku
- 11.3. Barokní malířství v Itálii, Francii, Španělsku a Nizozemí
- 11.4. Baroko v Čechách a na Moravě

12. Umění přelomu 18. a 19. Století

- 12.1. Revoluční architektura a klasicismus
- 12.2. Klasicistní sochařství
- 12.3. Malířství klasicismu a romantismu
- 12.4. Umění přelomu 18. a 19. století v Čechách a na Moravě

13. Akademické umění 19. Století

- 13.1. Historismus v architektuře
- 13.2. Akademické sochařství 19. Století
- 13.3. Preraffaelité, symbolismus a realismus v malířství
- 13.4. Akademické umění 19. století v Čechách a na Moravě

14. Moderní umění v 19. Století

- 14.1. Impresionismus a postimpresionismus v malířství
- 14.2. Impresionismus v sochařství

15. Secese

- 15.1. Secese ve Francii, Belgii, Španělsku a Rakousku
- 15.2. Secese v Čechách a na Moravě

16. Umění 1. poloviny 20. Století

- 16.1. Předválečná avantgarda: fauvismus, expresionismus, kubismus, futurismus, počátky abstrakce
- 16.2. Meziválečná avantgarda: dadaismus, surrealismus
- 16.3. Architektura 1. poloviny 20. století: purismus, funkcionalismus, konstruktivismus
- 16.4. Umění 1. poloviny 20. století v Čechách a na Moravě

17. Umění 2. poloviny 20. Století

- 17.1. Poválečná malba: abstraktní expresionismus, abstrakce, pop-art, minimalismus, nový realismus
- 17.2. Nové cesty umění: land-art, body-art, akční umění, konceptualismus

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

17.3. Architektura 2. poloviny 20. století: brutalismus, postmodernismus, dekonstruktivismus, high-tech

17.4. Umění 2. poloviny 20. století v Čechách a na Moravě

Studijní literatura

- Blažíček, O. J.; Kropáček, J.: Slovník pojmů z dějin umění. Praha 1991.
Boardman, J.: Řecké umění. Praha 1975.
Dějiny českého výtvarného umění I–IV. Praha 1984–1998.
Fahr-Beckerová, G.: Secese. Praha 1998.
Fiala, V.: Impresionismus. Praha 1964, 1967.
Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha 1992.
Homolka, J.: Pozdně gotické umění v Čechách. Praha 1978, 1984.
Chalupecký, J.: Nové umění v Čechách. Praha 1994.
Châtelet, A. - Groslier, B. P.: Světové dějiny umění. Praha 2004.
Johnson, P.: Dějiny umění. Nový pohled. Praha 2006.
Kidson, P.: Románské a gotické umění. Praha 1973.
Kitson, M.: Barok a rokoko. Praha 1972.
Konečný, D.: Futurismus. Praha 1974.
Krejča, A.: Techniky grafického umění. Praha 1981.
Kuthan, J.: Umění doby posledních Přemyslovců. Roztoky u Prahy 1983.
Lassus, J.: Raně křesťanské a byzantské umění. Praha 1977.
Losos, L.: Technika malby. Praha 1994.
Lucie-Smith, E.: Art today. Současné světové umění. Praha 1996.
Lynton, N.: Umění 19. a 20. století. Praha 1981.
Malířské umění od A do Z. Praha 1995.
Martindale, A.: Člověk a renesance. Praha 1971.
Merhautová, A. – Třeštík, D.: Románské umění v Čechách a na Moravě. Praha 1983.
Míčko, M.: Expresionismus. Praha 1979.
Mráz, B. – Mrázová, M.: Secese. Praha 1971.
Neumann, J.: Český barok. Praha 1974.
Novák, L.: Postimpresionismus. Praha 1965.
Pijoan, J.: Dějiny umění 1–10. Praha 1977–1984.
Raeburn, M.: Dějiny architektury. Praha 1993.
Slovník světové kresby a grafiky. Praha 1997.
Slovník světového malířství. Praha 1991.
Spurný, J.: Fauvismus. Praha 1966.
Strong, D. E.: Antické umění. Praha 1970.
Syrův, B.: Architektura. Svědectví dob. Praha 1977.
Teissig K.: Technika kresby. Praha 1986.
Toman, R. (red.): Románské umění. Praha 2006.
Toman, R. (red.): Baroko. Praha 1999.
Toman, R. (red.): Gotika. Praha 2000.
Toman, R. (red.): Umění italské renesance. Praha 1996.
Wittlich, P.: Česká secese. Praha 1982.
Wittlich, P.: Umění a život – doba secese. Praha 1987.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 5 DĚJINY ŘEMESLA

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět seznamuje studenty se vznikem a vývojem řemeslné činnosti, uměleckého řemesla a užitého umění. Chronologické řazení vyučovaných témat postihuje rozvoj řemeslné produkce od pravěku po 20. století. Geografické vymezení výukové látky je zaměřeno zejména na území střední Evropy s důrazem na vazby a kontakty vyspělých civilizací s naším územím.

Těžiště výuky spočívá ve zdůraznění vývoje uměleckého řemesla a užitého umění v oblasti keramiky a porcelánu.

Cílem předmětu je seznámit studenty s charakterem a druhy uměleckých řemesel a s tvorbou významných osobností v průběhu jednotlivých uměleckých slohů a stylů. Pro dokonalé poznání řemeslných artefaktů studenti během výuky poznají jednotlivé pracovní postupy používané při jejich výrobě. Speciální pozornost je věnována řemeslné výrobě vztahující se ke studovanému vzdělávacímu programu. Studenti se seznámí s odbornou literaturou z oblasti dějin uměleckých řemesel, s časopisy zaměřenými na restaurování a památkovou péči, s časopisy z prostředí muzeí a galerií a naučí se s touto literaturou samostatně pracovat.

Pochopení slohového a řemeslného výrazu je částečně rozvíjeno prostřednictvím práce s konkrétním materiálem, zčásti za pomoci návštěv stálých expozic, výstav a depozitářů. Důraz je také kladen na využívání obrazového materiálu při výuce (dataprojektor, fotografie, obrazové publikace).

Smyslem předmětu je naučit studenty rozpoznávat kvalitu řemeslných artefaktů a předmětů užitého umění na základě jejich detailního popisu a rozboru i deskripce jejich fotografií v odborných publikacích. Znalost odborné terminologie z oblasti uměleckých řemesel a užitého umění je pro studenty nezbytná pro kvalitní provedení restaurátorských zpráv. Základní informace studenti získají i v oblasti ochrany památek. V průběhu studia je v rámci předmětu formován etický a morální postoj studentů ve vztahu k uměleckořemeslným dílům a ke kulturním hodnotám obecně.

Rámcový rozpis učiva

1. Úvod do dějin řemesel – vývoj řemesla v pravěku, nejstarší doklady řemesla. Rozvoj používání kamene, dřeva, keramiky, kovů, skla a dalších materiálů z pohledu středoevropské archeologie.
2. Charakter a druhy řemesel v pravěku a středověku s důrazem na keramiku.
3. Obecná charakteristika keramiky.
4. Přehled řemeslné produkce v nejstarších civilizacích – Mezopotámie, Egypt, Přední Východ.
5. Řemesla v kulturách egejské oblasti (Malá Asie, Kyklady, Kréta, mykénská kultura) důraz na keramickou produkci. Řemesla na našem území, kontakty se Středomořím.
6. Řecko – keramická produkce, výzdobné styly, pramenná základna. Přehled a charakteristika ostatních řemeslných oborů.
7. Etruskové – přehled řemesel s důrazem na keramiku, pramenná základna.
8. Řím – přehled a charakteristika řemeslných oborů s důrazem na keramiku v Itálii i v římských provinciích. Doklady provinciální řemeslné produkce na našem území.
9. Keltové – řemeslná produkce na našem území.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

10. Germáni – přehled řemesel na našem území.
11. Řemeslná výroba v raně křesťanském období
12. Umělecké řemeslo v období feudalismu, východiska, návaznosti, slohové charakteristiky.
13. Románské řemeslo a umění – společenské podmínky, životní styl, obecné znaky umění a řemesel v románském období s důrazem na keramiku.
14. Gotické řemeslo a umění se zaměřením na keramiku.
15. Renesanční řemeslo, renesanční majolika a novokřtěnská fajáns.
16. Manýrismus – projevy v uměleckém řemesle.
17. Barokní řemeslo a umění – důraz na keramiku, porcelán, vznik evropských továren – Míšeň, Vídeň, Berlín.
18. Umělecké řemeslo konce 18. století – klasicismus, s důrazem na keramiku, především kameninu (Anglie).
19. Empír – životní styl, císařství, průmyslová revoluce, nové rozvrstvení společnosti, tovární produkce, odraz v uměleckém řemesle se zvláštním důrazem na keramiku a porcelán.
20. Biedermeier – měšťanský styl střední Evropy a jeho odraz v uměleckých řemeslech s důrazem na keramiku a porcelán.
21. Lidové umění – charakteristika. Lidová fajáns (posl. třetina 18. století – konec 19. století), výrobní střediska, osobnosti.
22. Druhé rokoko a historizující slohy druhé poloviny s důrazem na keramiku.
23. Uměleckoprůmyslová muzea, vytváření sbírek uměleckého řemesla, situace na našem území.
24. Secese – společenské podmínky, teoretická východiska, životní styl, technologie a materiály, obecné znaky výtvarného projevu, vegetabilní a geometrické zdroje, střední Evropa, Rakousko, Francie, Anglie, Belgie, osobnosti, umělecká řemesla s důrazem na keramiku a porcelán.
25. Kubismus – projevy v užitém umění (keramika, nábytek, kovy).
26. Artěl a jeho cíle, výtvarníci soustředění kolem Artělu.
27. Umění mezi dvěma světovými válkami, společenské podmínky, životní styl, východiska umění, osobnosti, umělecké školství.
28. Art-déco – keramika, porcelán, sklo, kovy.
29. Funkcionalismus – teoretická východiska, Bauhaus, osobnosti, design, užité umění, nábytek.
30. Užité umění po 2. světové válce, východiska, projevy v evropských zemích.
31. Osobnosti české tvorby 20. století v oboru keramiky, skla, nábytku aj.
32. Semináře k absolventským pracím, konzultace k problematice absolventské práce, prohloubení poznatků o zadaném tématu.

Studijní literatura

- Adlerová, A.: České užité umění 1918–1938. Praha 1983.
- Boardman, J.: Řecké umění. Praha 1975.
- Bouzek, J.: Etruskové. Praha 2003.
- Břicháček, P.: Nebe a peklo na zemi. Románské a raněgotické dlaždice z milevské premonstrátské kanonie. Milevsko 2007.
- Černá, E. (edit.) et al.: Středověké sklo v zemích Koruny české. Katalog výstavy, 31–35. Most 1994.
- Černohorský, K.: Moravská lidová keramika. Praha b.r. (1941).

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- Diviš, J.: Evropský porcelán. Praha 1985.
- Droberjar, E.: Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě. Praha 2002.
- Filip, J.: Keltská civilizace a její dědictví. Praha 1995.
- Filip, J.: Umělecké řemeslo v pravěku. „Zvláštní vydání“, 1997.
- Glassner, J. J.: Mezopotámie, 34. století až 539 př. n. l. Praha 2002.
- Geiss, H.: Starověký Knóssos. Praha 1985.
- Hazlbauer, Z.: Krása středověkých kamen. Praha 1998.
- Hejdová, D. – Nechvátal, B.: Raně středověké dlaždice v Čechách – Frühmittelalterliche Fliesen in Böhmen, PA LXI, 1970, 100–183, 395–471.
- Higgins, R.: Minojské a mykénské umění. Praha 1973.
- Janáček, J.: Přehled vývoje řemeslné výroby v českých zemích za feudalismu. Praha 1963.
- Jůzl, M.: Dějiny umělecké kultury I, II. Praha, 1998.
- Kol.: Dějiny českého výtvarného umění I – VI. Praha 1984–2007.
- Kol.: Druhé rokoko. Historismus. Umělecké řemeslo ve sbírkách MG. Brno 1985.
- Kol.: Klasicismus. Empir. Biedermeier. Umělecké řemeslo ve sbírkách MG. Brno 1983.
- Kol.: Od Velké Moravy po dobu gotickou. Praha 1999.
- Kybalová, J.: Kamenina v Čechách a na Moravě. Praha 1993.
- Merhautová, A.: Skromné umění. Ostrovská zdobená terakota. Praha 1988.
- Měřínský, Z.: Přehled typů loštické keramiky, jejich vývoj a datování, VVM XXI, 1969, 89–105.
- Měřínský, Z.: České země od příchodu Slovanů I. Praha 2002.
- Měřínský, Z.: Přínos archeologie pro poznání středověkých dějin Moravy a Slezska. In: Od gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550. I. úvodní svazek, 122–128. Olomouc 2002.
- Měřínský, Z.: České země od příchodu Slovanů II. Praha 2006.
- Měřínský, Z.: Morava na úsvitě dějin. Vlastivěda moravská, Země a lid, NŘ sv. 4. Brno 2011.
- Měřínský, Z.: Úvod do studia archeologie – skript VOŠ Brno, Brno 2014.
- Morant, H. de: Dějiny užitého umění. Praha 1983.
- Nekuda, V. - Reichertová, K.: Středověká keramika. Brno 1968.
- Pajer, J.: Hromadný nález ze začátku 17. století ve Strážnici. Strážnice 1982.
- Pajer, J.: Počátky novověké keramiky ve Strážnici. Strážnice 1983.
- Pavlík, Č. - Vitanovský, M.: Encyklopedie kachlů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Praha 2004.
- Pečírka, J.: Dějiny pravěku a starověku I, II. Praha 1989.
- Petráň, F. a kol.: Dějiny hmotné kultury I/1 – 2. Kultura každodenního života od 13. do 15. století. Praha 1985.
- Petráň, F. a kol.: Dějiny hmotné kultury II/1 – 2. Kultura každodenního života od 16. do 18. století. Praha 1997.
- Podborský, V. ed.: Pravěké dějiny Moravy. Brno 1993.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Podborský, V.: Dějiny pravěku a rané doby dějinné. Brno 2002.

Procházka, R. – Peška, M.: Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12. – 13. /14. století, PV 48, 143–299. Brno 2007.

Rada, P.: Kniha o technikách keramiky. Praha 1956.

Radoměský, P. – Richter, M.: Korpus středověké keramiky datované mincemi, SbNM A XXVIII, 1974, 57–171.

Richter, M.: Nejstarší středověká polévaná keramika v Čechách, PA LII, 1961, 533–579.

Rileyová, N.: Dějiny užitého umění. Praha 2004.

Scheufler, V.: Lidové hrnčířství v českých zemích. Praha 1972.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 6 KŘESŤANSKÁ IKONOGRAFIE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Při studiu ikonografie se studenti seznámí se způsobem zobrazování určitých témat v jednotlivých časových obdobích za pomoci určitých specifických motivů. Na konkrétních příkladech budou popisovány a rozebírány náměty zobrazení, studenti budou seznamováni s jejich typologií a poznávacími znaky, atributy a ikonografickými typy.

Při ikonologickém výkladu díla se studenti naučí správnému pochopení smyslu výtvarných námětů a jejich zobrazení, jejich přímých a nepřímých významů i jejich významových proměn. Studenti si rozšíří poznatky z dějin umění a seznámí se s vlivem různých myšlenkových, filozofických a náboženských či vědeckých proudů na výtvarný projev umělců. Námětový výklad povede studenty k správné interpretaci uměleckého díla, jako nutného předpokladu ke smysluplnému studiu dějin výtvarné kultury i k uplatnění získaných znalostí při vlastní restaurátorské práci.

V hodinách seminářů budou studenti při rozboru uměleckých děl uplatňovat získané vědomosti z přednášeného předmětu a doporučené literatury.

Rámcový rozpis učiva

1. Úvod do studia ikonografie

- 1.1. Ikonografie a ikonologie.
- 1.2. Základní metody: předikonografický popis, ikonografická analýza, ikonologická syntéza.
- 1.3. Základní pojmy: symbol, atribut, personifikace, alegorie, emblém.
- 1.4. Přehled nejdůležitějších ikonografických příruček a literatury.
- 1.5. Cvičení s ICONCLASsem.

2. Úvod do studia křesťanské ikonografie

- 2.1. Ikonografie křesťanská a profánní.
- 2.2. Literární zdroje křesťanské ikonografie: Bible (Starý a Nový zákon, deuterokanonické knihy, apokryfy), životy svatých (Legenda aurea), patristika, teologická literatura, kázání, emblematické příručky.
- 2.3. Typologie Starého a Nového zákona.

3. Křesťanská ikonografie

- 3.1. Starozákonní náměty a jejich výtvarné zobrazení v jednotlivých slohových obdobích, atributy nejvýznamnějších starozákonních postav.
- 3.2. Novozákonní náměty a jejich výtvarné zobrazení v jednotlivých slohových obdobích, atributy nejvýznamnějších novozákonních postav.
- 3.3. Výjevy ze života svatých a jejich atributy.
- 3.4. Křesťanské symboly, personifikace, alegorie a emblémy.

Studijní literatura

Fouilloux, D.: Slovník biblické kultury. Praha 1992.

Henkel, A. – Schöne, A. (eds.): Emblemata. Handbuch zur Sinnbildkunst des XVI. und XVII. Jahrhunderts. Stuttgart 1978.

Kirschbaum, E. – Bandmann, G.: Lexikon der christlichen Ikonographie. Rom 1968–1976.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- Konečný, L.: Mezi textem a obrazem. Miscellanea z historie emblematicky. Praha 2002.
- Künstle, K.: Ikonographie der christlichen Kunst. Freiburg im Breisgau 1926–1928.
- Mâle, É.: L'Art religieux après le Concile de Trente. Paris 1932.
- Mâle, É.: L'Art religieux de la fin du Moyen Âge en France. Paris 1922.
- Mâle, É.: L'Art religieux du XIIe siècle en France. Paris 1922.
- Mâle, É.: L'Art religieux du XIIIe siècle en France. Paris 1923.
- Panofsky, E.: Význam ve výtvarném umění. Praha 2013.
- Pigler, A.: Barockthemen. Eine Auswahl von Verzeichnissen zur Ikonographie des 17. und 18. Jahrhunderts. Budapest 1974.
- Ravik, S.: Biblické příběhy. Brno 2006.
- Réau, L.: Iconographie de l'art chrétien. Paris 1955–1959.
- Remešová, V.: Ikonografie a atributy svatých. Praha 1990.
- Royt, J. – Šedinová, H.: Slovník symbolů. Kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii. Praha 1998.
- Royt, J.: Slovník biblické ikonografie. Praha 2006.
- Royt, J.: Obraz a kult v Čechách 17. a 18. století. Praha 1999.
- Rulíšek, H.: Postavy, atributy, symboly. Slovník křesťanské ikonografie. Hluboká nad Vltavou 2005.
- Schiller, G.: Ikonographie der christlichen Kunst. Gütersloh 1968–1981.
- Straten, R. van: Einführung in die Ikonographie. Berlin 1997.
- Voragine, J.: Legenda aurea. Praha 2012.
- Waal, H. van de: Iconclass. An iconographic classification system. Amsterdam 1985.
- Warncke, C.-P.: Symbol, Emblem, Allegorie. Die zweite Sprache der Bilder. Köln 2005.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 7 ZÁKLADY FOTOGRAFOVÁNÍ

Pojetí a cíle předmětu

Cílem předmětu základy fotografování je získání teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti digitální fotografie. Tomu bude předcházet seznámení s historií a vývojem fotografie od klasického fotochemického procesu k procesu digitálnímu. Zvládnutí základů digitální fotografické dokumentace je nezbytnou součástí restaurátorského procesu v celém průběhu konzervování a restaurování poškozených objektů.

Studenti se seznámí s nezbytným minimem teorie vzniku fotografického obrazu a jeho digitálním, případně analogovým zpracováním, základními konstrukčními typy fotografických přístrojů, s jejich ovládacími prvky a použitím. Dále se seznámí se základy fotografické optiky, s druhy objektivů a osvojí si jejich praktické využití. Studenti se naučí užívat celý digitální zobrazovací proces od nasnímkování v ateliéru i v exteriérech, a to s ohledem na povahu snímaných objektů, přes zpracování fotografií v příslušných programech v počítači, až po vytvoření a grafické zpracování stránek do restaurátorských zpráv a jejich tisk. Součástí výuky je i možnost zařazení analogových fotografií (například archiválií) do procesu fotodokumentace. Získané teoretické znalosti i praktické dovednosti budou studenti aplikovat při fotodokumentaci průběhu konzervování a restaurování, jako nezbytná součást práce konzervátora a restaurátora.

Ve výuce základů fotografie budou průběžně řešeny konkrétní požadavky na fotodokumentaci z praktické výuky restaurátorské činnosti i požadavky ostatních vyučovacích předmětů, např. výtvarných, na fotodokumentaci kresebných a modelovaných prací studentů.

Rámcový rozpis učiva

1. Význam a využití fotografie, camera obscura, technologický vývoj od analogových fotografických technik až k digitální fotografii.
2. Fotografická technika, typy přístrojů, ovládání, práce s optikou.
3. Práce se světlem, fotografování v ateliéru a v exteriérech.
4. Počítačové zpracování fotografií, archivace, grafické zpracování s textem a jeho konečná realizace (tisk a fotografie z digitální laboratoře).
5. Základní fotografická cvičení s důrazem na požadavky a charakter oboru
 - 5.1. Reprodukce s důrazem na celek, detail, strukturu povrchu
 - 5.2. Drobnější předměty, zátiší – důraz na objem, povrch a jeho strukturu, detaily a makrosnímky případných poškození a oprav. Práce se světelným stanem
 - 5.3. Zobrazení pracovního postupu
 - 5.4. Snímkování středně velkých objektů v ateliéru a příliš velkých objektů, které nelze transportovat, v konkrétních interiérech.
 - 5.5. Architektura – exteriér, interiér, detaily, světlo

Studijní literatura

Kolektiv autorů: Praktická fotografie (Oborové encyklopedie), nakl. technické literatury, Praha 1972

Pihan, R. Mistrovství práce s DSLR, IDIF 8. vydání, 2007

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 8 DIGITÁLNÍ OBRAZOVÁ DOKUMENTACE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Předmět digitální obrazová dokumentace navazuje na předmět základy fotografování. Dovednosti získané v tomto předmětu si studenti v průběhu výuky prakticky ověřují a zdokonalují. Výuka je zaměřena na praktické úkoly fotodokumentace, které si vyžaduje specifikum daného restaurátorského oboru. Praktické fotografické zkušenosti jsou nabývány a upevňovány variabilním systémem fotografických cvičení, z nichž některé mají ryze školní charakter (například portrét, reportáž, zátiší) a jiné již přímo slouží studentům v jejich školní i později profesionální restaurátorské praxi (fotografický popis oborových činností, obrazová autorská portfolia, návrhy plakátů, obaly na datové nosiče). Popsané úkoly jsou řešeny digitální cestou.

Klasická analogová fotografie (fotochemický proces) bude používána jen okrajově v případě individuálních požadavků. Dále budou studenti využívat digitální zpracování klasické analogové fotodokumentace z archivních zdrojů.

Výuka 3D skenování, zpracování modelu v SW Rhinoceros a tisk výsledného modelu na 3D tiskárně bude probíhat ve spolupráci s IT pracovníky školy a bude sloužit jako doplňující část výuky ke zpracování fyzického modelu nebo tištěného portfolia 3D modelu v restaurátorské zprávě.

Zakončením a prověřením nabytých znalostí v předmětu digitální obrazová dokumentace je vytvoření fotografií do restaurátorských zpráv v průběhu vzdělávání v samotném jeho závěru jako součásti absolventské práce.

Rámcový rozpis učiva

Fotografická cvičení

1. Zátiší, studie povrchů, portrét, pohyb.
2. Fotografická reportáž: dokumentace akce, aranžovaná akce – obrazový popis činnosti.
3. Fotografie v exteriéru: reportáž, krajina, architektura.
4. Fotografie na restaurátorském pracovišti: snímání v expozicích, vytvoření provizorních fotografických pracovišť, snímky vykopávek, nástěnných maleb, fotografování objektů, které nelze transportovat.
5. Fotografické a grafické počítačové zpracování i s finálními výstupy: plakát, obal nosiče, prospekt.
6. Digitální archivace na příslušných nosičích.
7. Aplikace všech fotografických technologií a naučených postupů při dokumentaci závěrečných restaurátorských absolventských prací s realizací restaurátorské zprávy.

3D dokumentace

1. 3D skenování – povrch, tvar, velikost modelu, praktická ukázka.
2. Zpracování dat v SW Rhinoceros – ovládání, nástroje, úprava modelu a povrch, tvorba portfolia
3. 3D tisk – SW příprava na tisk, ovládání 3D tiskárny

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Studijní literatura

Kolektiv autorů. Praktická fotografie (Oborové encyklopedie), nakl. technické literatury, Praha 1972

Pihan, R. Mistrovství práce s DSLR, IDIF 8. vydání, 2007

Slanina, J. Manuál pro 3D modelování v SW Rhinoceros – skript VOŠ Brno, Brno 2014.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.9 VÝTVARNÁ PŘÍPRAVA

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Učivo výtvarné přípravy rozvíjí výtvarné myšlení studentů, vede je ke kultivaci výtvarného projevu, k jistotě v zacházení s výtvarnými prostředky a ke schopnosti vcítit se do rukopisu a výtvarného myšlení původního tvůrce. Úkoly jsou zadávány s cílem vytvořit předpoklady pro zpracovávání výtvarné dokumentace v oboru konzervování a restaurování keramiky. Výuka rozvíjí u studentů schopnost vidět, pozorovat, analyzovat a hodnotit. Rozvíjí citlivost, představivost a výtvarnou paměť. Studenti se naučí prakticky ovládat výtvarné vyjadřovací prostředky a techniky, osvojí si schopnost zobrazování široké škály dané reality, která je předpokladem pro výtvarnou a restaurátorskou práci a pro vytváření dokumentace uměleckořemeslných předmětů.

Učivo předmětu vede studenty k samostatnosti, poctivosti, trpělivosti a náročnosti na sebe samé i na výsledky své práce. Vlastnosti, které jsou předpokladem pro výkon restaurátorské profese.

Rámcový rozpis učiva

Opakování a zdokonalování základních výtvarných vyjadřovacích a výrazových prostředků: linie, bod, skvrna, plocha, tvar, prostor, světlo a stín, barva.

Prostředky výstavby a kompozice: rytmus, symetrie-asymetrie, rovnováha-nerovnováha, pohyb, proporce, protiklady a souzvuky, černobílý kontrast, zvětšování/zmenšování.

1. Úvod do kresby
 - 1.1. Světlo, stín, objem, prostor.
 - 1.2. Kresba v ostrém světle, přítmí, mlze.
2. Studie dekoru, proporce, cvičení na téma dekor – stylizace.
3. Drapérie na gotické plastice.
4. Zátěže z geometrických těles, rotačních a kubických tvarů.
5. Perspektivní studie interiéru.
6. Kresba lebky.
7. Kresba sádrové hlavy.
8. Nácvič dekoru – uvolnění ruky.
9. Kresba archeologického keramického nálezu v různém osvětlení.

Světlo a stín, mat, lesk, reflex, průhled, povrchy a struktury, textura, perspektivní promítání, exteriér-interiér, barevná perspektiva, barva – teorie, teplá a studená škála, barevný tón, barevný kontrast, barevná harmonie, světlo a barva, modelace barvou, psychologie a symbolika barev, výraz, nálada, atmosféra.

1. Studie reálií
2. Studie hlavy podle sádrového modelu
3. Portrét (živý model)
4. Kresba lidové keramiky z muzejních sbírek
5. Kresba figury
6. Drapérie na figuře
7. Kopie kresby výtvarného umělce minulosti
8. Detail keramické nádoby – ucho, hubička

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

9. Malba skupiny předmětů – zátiší, kytice
10. Studie barevných vztahů, portrét, postava
11. Harmonie barev, kontrast barev
12. Malba drobné figurální plastiky
13. Malba – výraz, exprese barvy
14. Barevná transpozice, transformace
15. Kaligrafická studie (uvolnění ruky)
16. Kopie malby výtvarného umělce minulosti

Techniky a materiály:

Malba – tempera, akvarel, pastel, kvaš, škrobová tempera, pastelové křídly, olejové křídly, práce se šablonami, podpěrkou, natírání, tupování, fixírování, adjustace.

Studijní literatura

Teissig K.: Technika kresby, 2. vydání, Praha 1995.
 Copplestone T.: Michelangelo, - Grande books, Orchester, 1998.
 Fučíková E.: Rudolfská kresba, 1. vydání, Praha 1986.
 Simpson I.: Anatomie člověka, - Praha 1994.
 Losos L.: Technika malby, 1. vydání, Praha 1980.
 Ballestar V. B., Vigué J.: Malba, 1. vydání, 2005.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 10 MODELOVÁNÍ

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Obsahová náplň předmětu modelování je začleněna jako nedílná součást učebního plánu. Jeho cílem je práce s trojrozměrnými předměty a utváření prostorových objektů. Pro studijní obory s obsahem restaurování uměleckých a historických předmětů je nezbytné získání schopnosti vlastního vyjádření a reprodukce trojrozměrné reality a schopnosti vcítění se do daného tvaru pro možnost jeho dotvoření.

Cílem práce s plastickým materiálem je pěstování citu pro tvar i materiál a jeho strukturu. Obsah učebního plánu je proto uskupen tak, aby studenti získali a prohlubovali své výtvarné schopnosti a možnosti. Studenti však nejsou vedeni k vlastní volné výtvarné tvorbě, ale ke zdokonalení své výtvarné reprodukční schopnosti, přesnosti vyjádření a technické zdatnosti.

Během tří ročníků, do kterých je předmět modelování začleněn, se studenti seznámí s různými druhy modelovacích materiálů, především s hlinou a sádrou. Předmětem vlastní práce s těmito materiály je zvětšování, zmenšování a reprodukce objektů od jednoduchých geometrických předloh přes zátiši z tvrdých a měkkých tvarů, zobrazování přírodnin s akcentem na věrnost vyjádření charakteru předlohy. Studenti se seznámí s lidskou figurou jako předmětem zobrazování od hlavy, jednotlivých částí těla až po zobrazení postavy. V plánu jsou začleněny úkoly, ve kterých se ověřuje redukci výšek použití perspektivy při práci na trojrozměrném úkolu a přetváření prostorové skutečnosti do reliéfního zobrazení.

Studenti jsou vedeni k tomu, aby byli schopni získané zkušenosti s prací s plastickým materiálem použít v návaznosti na práci při doplňování chybějících částí restaurovaného předmětu, výrobě forem a replik.

Rámcový rozpis učiva

1. Seznámení s modelovacím nářadím a materiály.
2. Modelování jednoduchých předmětů v prostorové sestavě (drapérie).
3. Reliéf (kopie keramického kachle)
4. Studium vnitřních souvislostí – tah, tíha, tlak.
5. Modelování přírodnin v prostoru a ploše.
6. Převod jednoduchých geometrických forem a tvarů do reliéfu (perspektiva).
7. Studie částí lidského těla podle sádrového modelu (lebka, ruka, noha).
8. Studie drobných předmětů (cvičení manuální zručnosti).
9. Zvětšený přírodní motiv.

Kompoziční cvičení probíhají souběžně s tematickými celky 1-8.

A. Prostředky výtvarné koncepce:

Přímky, křivky pravidelné (geometrické), nepravidelné.

Plochy, konstrukce zlatého řezu, dělení plochy, vztahy částí k celku, modulator, užití.

Euklidovské konstrukce geometrického průměru.

Rytmus: pravidelný, sestupný, vzestupný.

Rovnováha, symetrie.

Objem (stereometrie). Hmota a prostor. Tvary tvrdé a měkké, pravidelné a nepravidelné.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Dominanta: hlavní a vedlejší hmoty. Sčítání, odčítání, průniky hmot, gradace hmot, vztahy hmoty a prostoru.

B. Praktická aplikace uvedených pravidel

Funkce, tektoničnost, těžiště.

Tvarová analýza antické nádoby.

Tvar konstruovaný, tvar utvářený citem: ratifikace jednoduché skladby podle modulu.

Plně prostorová kompozice z pravidelných tvrdých tvarů.

Reliéf z tvrdých a měkkých materiálů – odlévání slepé sádrové formy.

1. Studie hlavy
 - 1.1. Konstrukce, topografie, typologie.
 - 1.2. Studie hlavy podle gotické plastiky.
 - 1.3. Portrét dle živého modelu.
2. Odlévání slepé, klínové sádrové formy.
3. Modelování předmětů s ohledem na tektoniku, strukturu a texturu.
4. Tvarová studie plošných předmětů.
5. Reliéf sádrové hlavy.
6. Drobné pohybové studie z různých materiálů (modurit, plastelína).
7. Modelace a odlévání koncových detailů – klínová, lukoprenová forma.
8. Studie sádrové figury.
9. Postava podle živého modelu.
10. Kompoziční figurální cvičení.
11. Gesto vlastní ruky.
12. Odlévání složité klínové formy.
13. Tvarová studie dutých předmětů.
14. Figura dle živého modelu.
15. Figurální zkratky.
16. Patinování.

Studijní literatura

Preclík, V.: Paměť soch. portréty, Praha 2003.

Simpson, I.: Anatomie člověka, Praha 1994.

Stadler, W.: Dějiny sochařství, Praha 1996.

Štech, V.V.: Rozprava o reliefu, Praha 1958.

Teplý, B.: O sochařské reprodukci, Praha 1973.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 11 TECHNOLOGIE A MATERIÁLY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Předmět technologie a materiály je rozdělen do dvou teoretických bloků, první blok je zaměřen na technologie a materiály používané v keramickém oboru, geologickou podstatu keramických surovin, technologii výroby a povrchové úpravy na keramických materiálech. Témata jsou propojeny s historií keramické výroby a praktickými ukázkami na restaurovaných předmětech. Vědomosti získané v prvním tematickém bloku studenti prakticky aplikují v předmětu praktická cvičení. Naučí se volit správné materiály a technologické postupy, například při sestavování keramické hmoty, která umožní co nejvěrnější napodobení střeptu při tvorbě kopií.

Druhý blok je soustředěn na výrobní technologie a materiály používané v konzervátorské a restaurátorské praxi. Zaměřuje se na charakter a vlastnosti keramických materiálů, poškození, průzkum a základní analytické metody, se kterými se studenti setkají v restaurátorské praxi. Osvojí si technologické postupy konzervátorské a restaurátorské a vhodné aplikace konzervačních a restaurátorských materiálů. Učivo v daném předmětu klade důraz na vytvoření správného etického přístupu, který provází průběh restaurátorského zásahu.

Získané vědomosti aplikují studenti v plném rozsahu v předmětech konzervování a restaurování keramiky a praktická cvičení.

Rámcový rozpis učiva

1. **Úvod do předmětu**
 - 1.1. Geologická podstata keramických materiálů.
2. **Plastické materiály**
 - 2.1. Plasticita.
 - 2.2. Druhy plastických materiálů.
3. **Neplastické materiály**
 - 3.1. Ostřiva.
 - 3.2. Taviva.
4. **Pomocné materiály**
 - 4.1. Sádra.
 - 4.2. Voda.
 - 4.3. Pomocné materiály používané k reprodukci a odlévání.
5. **Způsoby vytváření**
 - 5.1. Plastické vytváření.
 - 5.2. Vytváření litím do sádrových forem a syntetických forem.
 - 5.3. Vytváření lisováním.
 - 5.4. Vady vzniklé při vytváření.
6. **Sušení plastických materiálů**
 - 6.1. Vazba vody v keramickém materiálu.
 - 6.2. Bigotova křivka.
 - 6.3. Způsoby vysoušení.
 - 6.4. Vady vzniklé při vysoušení.
 - 6.5. Sušárny.
7. **Pálení keramiky**
 - 7.1. Procesy probíhající při výpalu.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 7.2. Druhy výpalů.
- 7.3. Historie pálení keramiky.
- 7.4. Typy pecí.
- 7.5. Vady vzniklé při výpalu keramiky.
- 8. Glazury**
 - 8.1. Suroviny pro přípravu glazur.
 - 8.2. Segerův vzorec – složení glazur.
 - 8.3. Rozdělení glazur.
 - 8.4. Umělecké glazury.
 - 8.5. Zkoušky glazur – viskozita, tavitelnost.
 - 8.6. Vady glazur.
- 9. Techniky dekorování keramiky**
 - 9.1. Plastické dekory.
 - 9.2. Engoby.
 - 9.3. Malba na keramický střep (podglazurové barvy).
 - 9.4. Malba na glazuru (vtavné barvy).
 - 9.5. Malba na glazuru (nadglazurové barvy).
 - 9.6. Další výtvarné dekorační technologie.
- 10. Materiály používané v restaurátorské praxi**
 - 10.1. Materiály používané pro čištění.
 - 10.2. Materiály používané pro lepení a tmelení.
 - 10.3. Materiály používané pro konečnou povrchovou úpravu.
- 11. Etický kodex restaurátora**
 - 11.1. Definice pojmů.
 - 11.2. Etický kodex.
 - 11.3. Zásady pro praxi restaurování.
- 12. Cihlářství - cihlářská výroba, historie**
 - 12.1. Charakter střepu – charakter poškození.
 - 12.2. Technologie výroby.
 - 12.3. Průzkum cihlářských materiálů.
 - 12.4. Zásady restaurování cihlářských materiálů.
 - 12.5. Konzervátorské postupy - způsoby, aplikace, materiály.
 - 12.6. Restaurátorské postupy – způsoby aplikace, materiály.
- 13. Kamnářství - historické typy topidel**
 - 13.1. Charakter střepu – charakter poškození.
 - 13.2. Technologie výroby.
 - 13.3. Konstrukce topidel.
 - 13.4. Průzkum poškození kachloví.
 - 13.5. Zásady restaurování kachlových kamen.
 - 13.6. Konzervátorské postupy - způsoby, aplikace, materiály.
 - 13.7. Restaurátorské postupy – způsoby aplikace, materiály.
- 14. Pórovina - rozdělení póroviny, historie**
 - 14.1. Charakter střepu – charakter poškození.
 - 14.2. Technologie výroby.
 - 14.3. Průzkum pórovitých materiálů.
 - 14.4. Zásady restaurování pórovitých materiálů.
 - 14.5. Konzervátorské postupy - způsoby, aplikace, materiály.
 - 14.6. Restaurátorské postupy – způsoby aplikace, materiály.
- 15. Kamenina – rozdělení kameniny, historie**
 - 15.1. Charakter střepu – charakter poškození.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- 15.2. Technologie výroby.
- 15.3. Průzkum slinutých materiálů.
- 15.4. Zásady restaurování slinutých materiálů.
- 15.5. Konzervátorské postupy - způsoby, aplikace, materiály
- 15.6. Restaurátorské postupy – způsoby aplikace, materiály

16. Porcelán – rozdělení porcelánu, historie

- 16.1. Problematika porcelánu, charakter střepu.
- 16.2. Charakter poškození.
- 16.3. Technologie výroby.
- 16.4. Konzervátorské postupy - způsoby, aplikace, materiály.
- 16.5. Restaurátorské postupy – způsoby aplikace, materiály.

Studijní literatura

- Acton, L., McAuley, P. Repairing Pottery and Porcelain A Practical Guide, A&C Black, London 2003.
- Acton, L., Smith, N. Practical Ceramic Conservation, The Crowood Press Ltd., 2003.
- Bacílková, B.: Biologická degradace materiálu. Učební text, Litomyšl 1996.
- Bentz, M., Kästner, U. (Hrsg.) Konservieren oder Restaurieren – Die Restaurierung griechischer Vasen von der Antike bis heute, Verlag C.H. Beck, München 2007.
- Braunová, A.: Kouzlo keramiky a porcelánu. Praha 1985.
- Britt, J. High-Fired Glazes. Lark Books 2004.
- Buys, S., Oakley, V. Conservation and Restoration of Ceramics, Victoria and Albert Museum, London 2008.
- Cooper, E. Ten Thousand Years of Pottery, The British Museum Press, London 2002.
- Černohorský, K.: Moravská lidová keramika. Praha 1941.
- Diviš, J.: Katalog výstavy Pražský figurální porcelán ve sbírkách Muzea hl. města Prahy. Praha 1980.
- Diviš, J.: Evropský porcelán. Praha 1985.
- Gregorová, M. a kolektiv, Petroarcheologie keramiky v historické minulosti Moravy a Slezska. Brno 2010.
- Gottfried, K.: Památková péče v Německu. Brno 2011.
- Hanykýř, V., Kutzendörfer, J. Technologie keramiky, Silikátový svaz, 2007.
- Heege, E., R., Often und Kachelofen, Typologie, Terminologie und Rekonstruktion, Schweizerischer Burgenverein, Basel, 2012.
- Hrbková, R.: Habáni na Moravě. Olomouc 1972.
- Chládek, S.: Porcelán. Karlovy Vary 2000
- Ikeda, M. The Ceramics Works of Masuo Ikeda. Masuo Ikeda 1994.
- Katalog Kunstgewerbemuseum Der Stadt Koln. Steinzeug, Koln 1971.
- Katalog lidové keramik, Štramperk.Štramperk 2007.
- Kybalová, J.: Keramikmarken aus aller Welt. Artia Prag 1981.
- Kybalová, J.: Delftská fajáns ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Praha 1973.
- Kybalová, J. - Novotná, J.: Habánská fajáns 1590 – 1730. UMPRUM Praha a MG Brno 1984.
- Kolektiv autorů: Konzervování a restaurování kovů, Ochrana předmětů kulturního dědictví z kovů a jejich slitin. Brno 2011.
- Kol.: Preventivní ochrana sbírkových předmětů. Praha 2000.
- KOPECKÁ, I. a kol.: Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené. Praha 2002

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

- Lansfeld, H.: Lidové hrnčířství a džbánkařství. Praha 1950.
- Oakley, V., L., Jain, K., K. Essentials in the Care and Conservation of Historical Ceramic Objects, Archetype Publications, 2002.
- Mattison, J. Jak se dělá keramika. Praha 2001.
- Nekuda, V. - Reichertová, K.: Středověká keramika v Čechách a na Moravě. Brno 1968.
- Novotný, A.: Pražský porcelán. Praha 1949.
- Pajer, J.: Habánská keramika ze Strachotína. 2001.
- Putt, Neal, Slade, Sarah: Teamwork for Preventive Conservation. Rome 2004.
- Rada, P. Slabikář keramiky. Praha 2007.
- Rhodes, D. Clay and Glazes for a Pottery. Lark Books 2000.
- Scheufler, V.: Lidové hrnčířství v českých zemích. Praha 1972.
- Verband der Restauratoren, Beiträge zur Erhaltung von Kunst und Kulturgut, Helf 1/ 2, 2007.
- Williams, N. Porcelain Repair and Restoration a Handbook, University of Pennsylvania Press Philadelphia 2002.
- Zháněl, J.: Vyškovská lidová keramiky. Zprávy okresního vlastivědného muzea ve Vyškově č. 16 – 17/1958.
- Žíla, K. Průvodce keramiky. Praha 2005.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 12 PRAKTICKÁ CVIČENÍ

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu praktická cvičení, je rozvoj a upevňování dovedností, znalostí a praktického osvojení keramických a restaurátorských technik. Studenti se seznámí s historickými technikami a výrobními postupy užívanými v keramické výrobě v minulosti a naučí se vytvářet věrohodné repliky. Zvláštní důraz je při výuce kladen na preciznost, přesnost a řemeslnou zručnost, schopnost analyzovat tvar výrobku a technologii realizace.

Obsah praktických cvičení úzce navazuje na teorii a vychází z učiva technologie a nauky o materiálech. Je zde kladen důraz na spojení teorie s praxí. Praxí je zejména prohlubován cit pro materiál a jeho technologické možnosti. Přesné formování s výpočty smrštění materiálu je základním předpokladem pro věrnou tvarovou reprodukci výrobku. Nedílnou součástí vyučovacího procesu je rozvíjení etických a estetických hodnot, vztahu k tradici i současnému uměleckořemeslnému umění.

Rámcový rozpis učiva

- 1. Bezpečnost práce v keramické dílně. Vybavení dílny.**
- 2. Výroba nástrojů a nářadí**
 - 2.1. Výroba identifikační značky.
- 3. Rukodělné techniky vytváření**
 - 3.1. Modelování.
 - 3.2. Formování.
 - 3.3. Retušování.
- 4. Vytáčení z volné ruky**
 - 4.1. Zpracování keramické hmoty a centrování.
 - 4.2. Vytáčení – vysoké tvary.
 - 4.3. Vytáčení – široké tvary.
 - 4.4. Vytáčení – natáčené a lepené tvary.
 - 4.5. Obtáčení a retušování, uchacení.
- 5. Sádrařské technologie.**
 - 5.1. Tvorba rotačních modelů – kónický, nekónický tvar.
 - 5.2. Rozmnožovací zařízení.
 - 5.3. Tvorba forem.
 - 5.4. Odlévání reliéfních modelů.
 - 5.5. Lukoprenová forma.
- 6. Zatačení do sádrových forem**
 - 6.1. Zatačení dutých rotačních tvarů.
 - 6.2. Zatačení plochých rotačních tvarů.
- 7. Lití do sádrových forem**
 - 7.1. Lití dutých tvarů.
 - 7.2. Lití plných tvarů
- 8. Kamnářské technologie**
 - 8.1. Vytváření keramických plochých kachlů.
 - 8.2. Kakabus.
 - 8.3. Vytváření keramických rohových a ozdobných kachlů.
 - 8.4. Základy stavby kachlových kamen.
 - 8.5. Lehká, polotěžká a těžká stavba.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

9. Tvorba modelů za pomoci 3D tiskárny

- 9.1. Návrh tvaru za použití programu Cinema 4D nebo Rhinoceros.
- 9.2. 3D tisk a retuš.
- 9.3. Odlití provozní formy.

10. Dekorování

- 10.1. Malba na střep.
- 10.2. Malba do glazury.
- 10.3. Nadglazurové dekorační technologie.
- 10.4. Stříkání, tupování.

11. Glazování

- 11.1. Příprava glazur.
- 11.2. Polévání, namáčení, stříkání.
- 11.3. Solné glazury

12. Pálení

- 12.1. Výpal v elektrické peci.
- 12.2. Výpal v plynové peci.
- 12.3. Výpal v peci vytápěné dřevem
- 12.4. Konstrukce a stavba keramické pece.

Studijní literatura

- BILANG, Karla - WIECKHORST, Karin. *Japanische keramik*. 1. vydání. Praha: Prisma - Verlag, 1978. 288 s. ISBN 3-7354-0013-2
- BLANDINO, Betty. *Coiled Pottery*. 3. přepracované barevné vydání. London: A & C Black Limited, 2000. 144 s. ISBN 0-7136-6646-3
- HANKÝŘ, Václav - KUTZENDÖRFR, Jiří. *Technologie keramiky*. 1. vydání. Hradec Králové: Vega, 2000. 287 s. ISBN 80-900860-6-3
- KUSAKABE, Masakazu - LANCET, Marc. *Japanese Wood-Fired Ceramics*. 1. vydání. Iola: KP Books, 2005. 320 s. ISBN 0-87349-742-2
- MINOUGUE, Coll - SANDERSON Robetr. *Wood-fired Ceramics*. 1. vydání. Londn: A & C Black Limited, 2000. 160 s. ISBN 0-7136-4621-7
- POSPÍŠIL, Zdeněk - KOLLER, Aleš. *Jemná keramika*. Praha: SNTL, 1981. 472 s. DT666.5
- RADA Pravoslav, *Techniky keramiky*. 2. vydání. Praha: Aventinum, 1990. 208 s. ISBN 80-85277-88-3
- SPÁRKEOVÁ, Penny. *Století designu-průkopníci designu 20. století*. 1. vydání. Praha: Slovart, 1999. 272 s. ISBN 80-7209-142-5
- ŠPÍS, Jiří. *Modelářství porcelánu*. 1. vydání. Praha: SPN, 1986. 126 s. č. 85-80-39/1b
- WARSHAWOVÁ, Josie. *Velká kniha keramiky*. 1. vydání. Dobřejovice: Rebo Productions CZ, 2001. 256 s. ISBN 80-7234-150-2
- WEIB, Gustav. *Keramika umění z hlíny*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2007. 256 s. ISBN 978-80-247-1954-2

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4.13 KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ KERAMIKY

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Předmět konzervování a restaurování keramiky využívá a dále rozvíjí řemeslné a intelektuální dovednosti, které studenti získali téměř ve všech předmětech učebního plánu. Plně navazuje na vyučující předmět technologie a materiály konzervování a restaurování, chemii, dějiny výtvarné kultury a dějiny řemesla.

Studenti se seznámí s konzervací archeologických keramických nálezů v terénu a s postupy, které se při ní uplatňují. Naučí se pracovat s pórovitým a slinutým keramickým materiálem jako předmětem konzervace či restaurování a získají plnou odbornost v pracovních postupech a technikách, které se při ní používají. Studenti v tomto předmětu pracují na průběžné dokumentaci konzervátorského a restaurátorského zásahu, jako zásadní součásti každé práce restaurátora.

Důraz je kladen na etiku restaurátorského zásahu, manuální zručnost, vývoj výtvarného cítění a v neposlední řadě vlastní rozhodovací schopnost při navrhování konzervátorských a restaurátorských postupů.

Studenti si osvojí zásady ochrany a bezpečnosti zdraví při práci a zásady ochrany životního prostředí.

Rámcový rozpis učiva

- 1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v konzervátorské laboratoři**
- 2. Vybavení laboratoře pro konzervaci a restaurování keramiky**
 - 2.1. Nářadí a nástroje pro konzervování a restaurování.
 - 2.2. Vybavení konzervátorské a restaurátorské dílny.
 - 2.3. Ochrana životního prostředí při práci s chemickými látkami.
 - 2.4. Zásady ochrany a bezpečnosti zdraví při práci.
- 3. Profesní etický kodex konzervátora-restaurátora**
 - 3.1. Definice pojmů – konzervování, restaurování, slovníček
 - 3.2. Rozsah a forma restaurátorského zásahu.
- 4. Preventivní péče o keramiku**
 - 4.1. Podmínky a prostředí pro uložení keramiky v depozitáři/sbírkách.
- 5. Konzervace a restaurování archeologického a raného novověkého materiálu**
 - 5.1. Průzkum materiálu.
 - 5.2. Analýza krust a složení střepu.
 - 5.3. Čištění archeologického materiálu.
 - 5.4. Odstranění povrchových nečistot a nánosů, odstranění krust.
- 6. Sestavování keramického materiálu**
 - 6.1. Třídění keramického materiálu.
 - 6.2. Zpevnění (konzervace) keramického materiálu.
 - 6.3. Lepení archeologického materiálu.
 - 6.4. Doplnění archeologického materiálu.
- 7. Retušování**
 - 7.1. Druhy používaných retuší.
 - 7.2. Typy barev používaných pro neutrální retuš.
 - 7.3. Metody aplikace.
- 8. Zpracování restaurátorské zprávy**
 - 8.1. Obsah dokumentační zprávy.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

8.2. Popis restaurátorských zásahů.

8.3. Fotodokumentace.

9. Preventivní konzervace

9.1. Rizikové faktory, jejich zjištění a měření.

9.2. Specifické problémy preventivní konzervace kovů, skla, keramiky a kamene.

9.3. Risk management-politika preventivní konzervace v praxi.

10. Konzervování a restaurování póroviny a kameniny

10.1. Odstranění dřívějších restaurátorských zásahů.

10.2. Čištění.

10.3. Lepení.

10.4. Tmelení.

10.5. Doplnování.

10.6. Retušování.

10.7. Konečné povrchové úpravy.

10.8. Metody aplikace barev.

10.9. Vytvoření barevné kopie.

11. Konzervování a restaurování tvrdé kameniny a porcelánu

11.1. Čištění.

11.2. Lepení.

11.3. Doplnování.

11.4. Závěrečná retuš.

11.5. Zlacení.

Studijní literatura

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany

Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 14 ZÁKLADY MUZEOLOGIE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Učivo předmětu přinese studentům vědomosti o základech existence a práce muzeí, galerií a jiných vystavovatelských subjektů. Předmět je koncipován jako úvod do studia muzeologie s předpoklady pro samostatné hlubší studium konkrétních oblastí oboru muzeologie.

V rámci výuky budou studenti seznámeni s obecnými a zejména českými dějinami muzejnictví, sbírek a muzeí. V části výuky věnované organizaci, řízení a ekonomice muzeí získají studenti základní informace o současných názorech na jejich správný chod; tyto poznatky budou moci dále v praxi rozšířit zejména ti z nich, kteří se uplatní na místech konzervátorů a restaurátorů právě v muzeích. Nezbytnou součástí předmětu je učivo muzejní dokumentace a sbírkotvorné činnosti muzeí, jež studentům poskytne vědomosti spojené s pořizováním, dokumentací, evidencí, katalogizací i vyřazováním sbírkových předmětů. Zásadní význam pro učivo předmětu má část věnovaná muzejnímu i obecnému výstavnictví zahrnující muzejní komunikaci, „jazyk výstavnictví“ a práci s veřejností. Také tyto poznatky mohou studenti v budoucnu využít při představování své práce veřejnosti. Výuka předmětu zahrnuje dále problematiku ochrany a bezpečnosti sbírek a sbírkových předmětů zejména z pohledu muzejního konzervátora-restaurátora a zásady při jejich ukládání, vystavování a vypůjčování.

Všechny části výuky budou přednášeny na základě aktuálně účinné právní úpravy související s muzejními sbírkami, ochranou předmětů při vývozu do zahraničí a autorským právem ke sbírkovým předmětům.

Rámcový rozpis učiva

1. Vývoj muzejnictví a muzeí – obecné a české dějiny, základní pojmy.
2. Postavení muzea v současnosti – společenské zařazení, právní subjektivita, legislativní úprava.
3. Marketing a management muzeí – správa a řízení muzeí, možnosti financování, produkt muzeí jako východisko marketingu.
4. Muzejní dokumentace, sbírkotvorná činnost, Centrální evidence sbírek.
5. Evidence sbírkových předmětů - počítačové programy Bach a Demus
6. Muzejní výstavnictví – základní pojmy, pořádání výstav, práce s veřejností. Autorské právo k exponátům.
7. Ochrana a bezpečnost sbírek – správné nakládání se sbírkovými předměty a ochrana sbírkových předmětů, preventivní konzervace v muzejním prostředí.

Během výuky proběhnou návštěvy aktuálních výstav a expozic týkajících se studovaných oborů s následnou diskusí o jejich přednostech a nedostacích.

Studijní literatura

Beneš, J.: Základy muzeologie. Opava 1997

Beneš, J.: Muzejní prezentace. Praha 1981

Buriánková, M. – Komárková, A. – Šebek, F.: Úvod do muzejní praxe. Praha 2010

Holman, P.: Úvod do studia muzeologie a muzeografie – skripta VOŠ Brno. Brno 2014

Kesner, L.: Marketing a management muzeí a památek. Praha 2005

Kolektiv autorů: Preventivní ochrana sbírkových předmětů. Praha 2000

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Knapík, J. – Šopák, P. – Váhala, D. – Olšovský, J.: Vademecum muzeologie.

Opava 2012

Stránský, Z.: Úvod do studia muzeologie. Brno, 2000.

Stránský, Z.: Archeologie a muzeologie. MU Brno, 2005.

Špét, J.: Přehled vývoje českého muzejnictví I. (do 1945), Brno 2003

Věstník AMG (vydává Asociace muzeí a galerií ČR) – jednotlivá čísla věstníku přináší informace o dílčí problematice muzejnictví v ČR, aktuality o dění a diskuzích odborné veřejnosti.

Waidacher, F.: Příručka všeobecnej muzeológie. Bratislava 1999

Žalman, J. a kol.: Příručka muzejníková I. Praha, 2002.

Žalman, J. a kol.: Příručka muzejníková II. Praha, 2006.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 15 ZÁKLADY PAMÁTKOVÉ PÉČE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

V rámci výuky budou studenti seznámeni jak s činností, tak i s historickým vývojem památkové péče s důrazem kladeným na vývoj v našich zemích. Předmět přinese studentům vědomosti o hlavních protagonistech a základních pohledech na péči o památky během jejího formování za Rakousko-Uherska, první československé republiky i dalšího dějinného vývoje.

Základ výuky je kladen na současné postavení památkové péče ve společnosti a na hlavní směry, kterými se tato, pro restaurátory velmi důležitá činnost, ubírá. Podrobná výuka právních norem, které památkovou péči vymezují a zajišťují, studentům přinese znalosti o struktuře a institucionálním zabezpečení současné památkové péče, o procesuální stránce vzniku kulturních památek, a zejména, o právech a povinnostech osob, které tyto památky mohou restaurovat. Těmito normami jsou především zákon o státní památkové péči a jeho prováděcí předpis, stejně jako předpisy související. Na základě této výuky budou mít studenti vědomosti o právním postavení památkově chráněných objektů, což je pro činné restaurátory naprostou nezbytností. Zároveň budou znát procesní postupy při jednání se státními orgány, které památkovou péči zajišťují.

Rámcový rozpis učiva

1. Vývoj památkové péče a společenský pohled na ochranu památek v jednotlivých historických obdobích. Památková péče a její vývoj v našich zemích v období Rakousko-Uherska, ČSR a ČSSR. Památková péče v ČR po roce 1989 – problémy a změny v charakteru památkové péče, chápání její potřeby ve společnosti.
2. Teorie památkové péče; různé přístupy k ochraně a obnově; rekonstrukce, renovace, restaurování.
3. Legislativní úprava památkové péče – zákon o státní památkové péči, prováděcí a související předpisy, klady a nedostatky zákonné úpravy na konkrétních případech.
4. Institucionální uspořádání památkové péče v ČR – orgány státní správy, odborná organizace státní památkové péče – struktura, pravomoci, povinnosti.
5. Teorie konzervování - restaurování (conservation - restauration)
6. Kulturní památky a památkově chráněná území – postoj státu k památkově chráněným věcem, problematika prohlašování věcí za kulturní památky, právní postavení vlastníků kulturních památek, povinnosti při obnově kulturních památek, druhy a výše sankcí za nedodržování zákonných povinností. Problematika mezinárodní ochrany památkově chráněných objektů – možnosti vývozu do zahraničí, mezinárodní dohody.
7. Restaurování kulturních památek – zákonná úprava, vymezení pojmu, náležitosti potřebné k získání povolení k restaurování kulturních památek, práva a povinnosti restaurátora.
8. Archeologické výzkumy a nálezy – oprávnění k výzkumům, povinnosti vlastníků archeologických nálezů.
9. Preventivní konzervace v památkové péči

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Studijní literatura:

- Bacílková, B.: Biologická degradace materiálu. Učební text, Litomyšl 1996.
- Dvořák, M.: Katechismus památkové péče. Praha: NPÚ, 2004.
- Riegl, A.: Moderní památková péče. Praha 2003
- Richter, V.: Památka a péče. Praha 1993
- Girsa, V. – Holeček, J.: Projektování obnovy stavebních památek. Praha 2008
- Girsa, V.: Předprojektová příprava a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památku. Praha 2004
- Macek, P.: Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum. Praha 2001.
- Gottfried, K.: Památková péče v Německu. Brno 2011.
- Hofman, J.: O pojmu a významu ochrany památek. Praha 1921
- Jirásek, P.: Příručka k požární ochraně kulturních institucí. Brno 1999.
- Kaigl, J.: Příručka vlastníka kulturní památky. Praha: MK ČR, 2004.
- Koesling, V.: Vom Feuerstein zum Bakelit. Berlin 1999.
- Kol.: Preventivní ochrana sbírkových předmětů, Praha 2000.
- Kopecká, I. a kol.: Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené. SÚPP, Praha 2002, 106 s
- Líbal, D.: Teorie památkové péče. In: Zprávy památkové péče. 2001, č. 8.
- Kopecká, I.-Nejedlý, V.: Průzkum historických materiálů. Praha 2005. KÜHN, H.: Erhaltung und Pflege von Kunstwerken. München 2001.
- Odegaard, N. – Scott, C. – Zimmt, W. S.: Material characterization tests for objects of art and archaeology. Archetype Publications London 2000.
- Putt, Neal, Slade, Sarah: Teamwork for Preventive Conservation. Rome 2004.
- Sedláková, D.: Zpráva o významném úkolu památkové péče 21. století – o obnově identifikace kulturních památek České republiky. In: Zprávy památkové péče. 2006, č. 2.
- Solař, M.: Teorie památkové péče – neuralgický bod dějin umění? In: Zprávy památkové péče. 2004, č. 2.
- Vinter, V.: Stručný slovník památkové péče. Ústí nad Labem: Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody, 1983.
- Vinter, V.: Úvod do dějin a teorie památkové péče I. Nástin vývoje a základní ideové otázky památkové péče. Praha: SPN, 1983.
- Zelinger, J.: Poškození památek vlivem světla a ochrana proti němu. ZPP 7/2000.
- Zídek, M., Klusoň, J.: Zákon o státní památkové péči a jeho prováděcí předpisy s komentářem. Praha: ARCH, 2005.4. 17 Obsah vyučovacího předmětu

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

4. 16 ODBORNÁ PRAXE

Pojetí a cíle vyučovacího předmětu

Cílem odborné praxe je rozvoj a zdokonalení dovedností a vědomostí získaných v průběhu studia cestou zvýšených nároků na odbornou řemeslnou zručnost, schopnost samostatně řešit svěřené úkoly pod odborným dohledem zkušených konzervátorů a restaurátorů.

Odborná praxe probíhá v konzervátorských a restaurátorských dílnách galerií, muzeí, archeologických ústavů, škol s terciárním vzděláváním a ústavů památkové péče v České republice nebo v zahraničí, popřípadě v soukromých dílnách restaurátorů, kteří mají oprávnění k činnosti v daném oboru.

Výběr vhodných pracovišť a pracovních úkolů připravuje škola ve spolupráci s vedením příslušných institucí. Vztahy mezi školou a institucemi, v nichž se praxe uskutečňuje, se zajišťují rámcovou smlouvou, na jejímž plnění se podílejí obě smluvní strany.

Odborná praxe má podobu individuálně zadávaných úkolů, které navazují na učivo příslušných odborných předmětů a zohledňují možnosti studentů a to vzhledem k rozsahu vědomostí a dovedností osvojených v rámci daných ročníků vzdělávání. Odborná praxe je realizována v restaurátorských dílnách v rozsahu 8 týdnů v průběhu vzdělávání.

Vzhledem k ideálním podmínkám, které byly již v minulosti vytvořeny při průběhu odborných praxí, budou těmito institucemi nejčastěji:

Filozofická fakulta Masarykovy university, Ústav archeologie a muzeologie, Brno

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Znojmo

Moravské zemské muzeum, Brno

Muzeum Kroměřížska, Kroměříž

Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Cieszyn, Polska

Regionální muzeum v Mikulově, Mikulov

Ústav archeologické památkové péče, Brno

Moravská galerie v Brně, Brno

Muzeum města Brna, Brno

Muzeum Východních Čech, Hradec Králové

Muzeum Jihovýchodní Moravy, Zlín

ARCHAIA Brno, o.p.s., Brno

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice

Atelier Erich Punker, A – 3602 Rossatz, Nr. 165

Laboratoire d' Archeologie des Métaux, GRAND NANCY

a řada dalších institucí sbírkového charakteru či soukromých restaurátorů s potřebným oprávněním.

Studijní literatura

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Hygienické zásady a pravidla požární ochrany

Provozní řád ateliérů/pracoven

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

DOKLADY O ODBORNÉM ZABEZPEČENÍ VÝUKY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Soupis specializovaných učeben a dalších výukových prostor

Učebny:

2 učebny pro výuku cizích jazyků, všeobecných a teoretických předmětů. Kapacita učebny 1 je 20 studentů, učebny 2 je 35 studentů. Obě učebny jsou vybaveny školní tabulí, napevno instalovaným datovým projektorem s PC a audio technikou.

Specializované učebny:

Počítačová učebna – vybavení osobními počítači se síťovým připojením na tiskárnu, s přístupem k internetu, 3D skenerem a 3D tiskárnou. Učebna je určena k výuce předmětů *Základy fotografování* a *Digitální obrazová dokumentace*. Kapacita 12 studentů. V učebně mají studenti mimo výuky volný přístup k PC pro zpracovávání restaurátorské dokumentace a seminárních prací zadávaných vyučujícími.

Učebna pro modelování – vybavena otočnými modelovacími a malířskými stojany, přístrojem na recyklaci hlíny, kontejnery na hlinu a regály na odkládání vytvořených nebo nedokončených prací; kapacita 12 studentů. Učebna určená pro výuku předmětu *Modelování*.

Učebna výtvarné přípravy – vybavena malířskými stojany a ateliérovými stolkami, dále velkým množstvím modelů a sádrových odlitků; kapacita 16 studentů. Učebna určená pro výuku předmětu *Výtvarná příprava*.

Dílny, ateliéry:

Ateliér restaurování keramiky – vybaven odsávacím zařízením pro všechna pracovní místa, digestoři pro práci s chemickými látkami, sušičkou restaurované keramiky, kompresorem a pistolí pro nástřik tzv. „americké retuše“, stereomikroskopem, ultrazvukovou vanou a drobným elektrickým náradím, různým zařízením, fotografickým mini stanem pro dokumentaci, regály a vitrínami pro ukládání zrestaurovaných i dosud nedohotovných prací. Kapacita ateliéru je 10 studentů.

V učebně jsou dále umístěny 2 PC s připojením k místní síti a internetu pro okamžité zpracovávání restaurátorské dokumentace. Učebna je určena pro výuku předmětu *Konzervování a restaurování keramiky*.

Fotoateliér – přilehlá místnost k Ateliéru restaurování keramiky sloužící k fotografické dokumentaci restaurovaných předmětů. Učebna je vybavena ateliérovými světly s fotografickým boxem (difusním stanem) a jedním PC s připojením k místní síti a internetu. Učebna je určena pro výuku předmětu *Konzervování a restaurování keramiky*, *Základy fotografování* a *Digitální obrazová dokumentace*.

Keramická dílna a Glazovna – dvě místnosti pro výrobu keramiky; vybavení elektrickými hrnčířskými kruhy, 2 vypalovacími pecemi, stříkacím boxem na glazování a šnekovým lisem na hlinu, regály na odkládání studentských prací. Dílna je určena pro výuku předmětu *Praktická cvičení*, kapacitu má 10 -12 studentů;

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Laboratoře:

Chemická laboratoř – vybavena odsávací digestoří, 10 ks laboratorních vah, destilačním přístrojem, sušárnou a tavicí pecí, chemickými stoly s médii, standardními chemikáliemi potřebnými při výuce konzervátorských a restaurátorských postupů. Učebna je určena k praktickým cvičením v předmětu *Chemie* a výuce *Laboratorní cvičení* s kapacitou 30 studentů.

Fyzikálně optická laboratoř – vybavena PC, stereolupou, USB mikroskopem, binokulárním mikroskopem, polarizačním mikroskopem, fluorescenčním mikroskopem apod. Všechny optické zařízení jsou s možností pořizování detailních snímků kamerou, např. u vzorků odebíraných z restaurovaných předmětů. Učebna je určena pro výuku předmětu *Konzervování a restaurování keramiky*, *Chemie* a výuce *Laboratorní cvičení*.

5.2. Údaje o knihovně a vybavení výpočetní technikou

5.2.1. Knihovna

Knihovna v budově školy má svého knihovníka-archiváře a je pro studenty i pedagogy přístupná denně. Školní knihovna je dělena na výtvarnou, pedagogickou, studentskou, restaurátorskou část a depozit, který je k nahlédnutí ve studovně. Výtvarná knihovna obsahuje 1.274 svazků, pedagogická 2.872 svazků, studentská 5.080 svazků, restaurátorská knihovna obsahuje cca 551 svazků, depozit má 836 svazků.

V restaurátorské části knihovny jsou to různé monografie, sborníky a katalogy určené pro vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky. Z této nabídky mohou studenti oboru využívat absenční půjčování publikací vždy s týdenní výpůjční dobou a možností prodloužení výpůjčky. K další nabídce školní knihovny patří pravidelně odebírané odborné časopisy pro restaurování a památkovou péči, konkrétně např. *Restauro* (Forum für Restauratoren, Konservatoren und Denkmalpfleger, München) nebo *Zprávy památkové péče* (NPÚ) s kompletní řadou od roku 2000. K dalším pravidelně odebíraným časopisům patří *Věstník Asociace muzeí a galerií ČR* nebo *Sborník Společnosti přátel starožitností*. Také pro odborné časopisy platí pro studenty možnost absenčního půjčování.

Studenti oboru mohou také využívat školní knihovny v druhé budově školy na Husově ulici 10, Brno, s více než 4.000 svazků odborné literatury zejména uměleckého zaměření a celou řadou odborných časopisů. Pro jejich půjčování platí stejná pravidla.

Studijní literatura je doplňována průběžně, v souvislosti s právě vycházejícími knižními tituly, které se vztahují ke studiu, katalogy k aktuálním či proběhnutým výstavám nebo s využitím momentální nabídky dostupných antikvariátů. Vynakládaná částka na rozšiřování knihovny VOŠ pro restaurátorské obory činí cca 20 000,- Kč/rok.

5.2.2 Přehled o vybavení výpočetní technikou

Budova školy má poměrně rozsáhlou infrastrukturu výpočetní techniky. Strukturovaná kabeláž, připojená přes aktivní switche, které řídí síťový provoz mezi jednotlivými klienty, a to jak počítačovými stanicemi, notebooky, tak primárně dvěma servery, je protkána celou budovou, tak aby obsáhla všechny důležité místnosti a zajistila připojení k datům jak na serverech, tak v internetu. K této struktuře jsou připojeny i neméně důležité „Access Pointy“, které zajišťují WiFi připojení notebooků, jak pedagogů, tak žáků, kteří používají svoje notebooky.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

V budově je zároveň kompletní vybavení stanicemi PC, které svým hardwarovým vybavením odpovídají nárokům a požadavkům software, který je na nich nainstalován a slouží jak pedagogům k evidenci žáků a známek, tvorbě učebních podkladů, tak žákům, aby se naučily výpočetní techniku nejen používat, ale i využívat pro svoje budoucí pracovní ambice. Pro tento účel jsou zde počítačové učebny, které mají již zmíněný potřebný výpočetní výkon a zároveň jsou na nich nainstalovány produkty, jako je Microsoft Office, Libre Office, Corel, Adobe Creative Suit, Rhinoceros, Zoner Photo Studio a další, na kterých si studenti osvojují zpracování dokumentů i výtvarného citění do reálné podoby, včetně grafického výstupu na velkoformátových plotterech. Samostatnou kapitolou je AutoCAD, který opět cílí na skupinu studentů s techničtějším zaměřením. V učebnách jsou k dispozici tiskárny pro běžný tisk a to v barevné i monochromatické variantě a také scannery pro vstup scanovaných podkladů zároveň s Pen Tabletly pro „ruční kreslení potřebných podkladů.

Pro studenty je vybavena počítači i studovna, která díky připojení k infrastruktuře nabízí od připojení ke školním informačním systémům, jako je „Bakalář“ nebo stravovací systém s možností objednání obědů přes internet, až po tisk dokumentů na síťové tiskárny pro tento účel zřízené.

Jedna počítačová učebna je určena k výuce předmětů *Základy fotografování a Digitální obrazová dokumentace*. Mimo výuku těchto předmětů mají studenti v učebně volný přístup k PC pro zpracovávání restaurátorské dokumentace a seminárních prací zadávaných vyučujícími. Další PC jsou studentům oboru k dispozici v ateliéru restaurování keramiky, také s přístupem k internetu a připojením k místní síti, kde mohou okamžitě v průběhu restaurátorských prací zpracovávat restaurátorskou dokumentaci. Celkem mohou studenti vzdělávacího programu (cca 30) využívat 15 PC pro školní práce.

Programové vybavení počítačů čítá pravidelně aktualizované MS Windows, pro zpracování fotodokumentace programy Adobe Photoshop a Zoner Photo Studio. Pro vytváření 3D modelace chybějících částí restaurovaných předmětů pracují studenti oboru v prostředí programu Rhinoceros.

5.3 Záměr rozvoje

Vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky bude ve svém dalším působení zaměřen především na výchovu absolventů, kteří budou schopni v praxi využívat nové restaurátorské postupy a technologie získané během studia. Daleko větší důraz než doposud bude kladen na zpracování a vyhodnocování analýz použitých materiálů, které povedou k určení správného návrhu restaurátorského zásahu a k jeho úspěšnému provedení. Takový postup je pro volbu co možná nejšetrnějšího zásahu do předmětu nezbytný, stejně jako pro nutný standard dokumentace k restaurátorské zprávě. Neustálé zvyšování nároků na kvalitu restaurátorské dokumentace u všech prováděných prací je směrem, kterým se obor nadále bude rozvíjet. Díky navázané spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU v Brně, obor Chemie konzervování - restaurování, byly vytvořeny podmínky pro zpracovávání a hodnocení vzorků z restaurovaných předmětů. Další zaměření oboru ve spolupráci s PřF MU bude spočívat v používání a vyhodnocení nových materiálů a technologií používaných pro restaurování keramiky či porcelánu. Rozvoj vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky bude znamenat zejména spolupráci s PřF MU v oblasti prospekce vzorků odebíraných z restaurovaných

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

předmětů a na jejím základě stanovení ideálního postupu restaurátorských prací, a dále výzkumem a použitím nových materiálů vhodných k restaurování keramiky a porcelánu.

Obor doposud úspěšně rozvíjel spolupráci s odbornými institucemi a osobami muzejního, vědeckého, památkového či sběratelského zaměření v rámci praktické výuky. Další rozvoj počítá nejen s úzkou spoluprací s uvedenými organizacemi a aktivitou vedoucí k rozšíření jejich počtu, ale i se snahou směřující k rozšíření forem této spolupráce. Ty budou spočívat na participaci oboru při organizování a realizaci výstav, konferencí či workshopů pořádaných zmíněnými institucemi, jejichž program včetně hmotné náplně úzce souvisí s teoretickou i praktickou výukou. Nadále bude kladen důraz také na vystavování školních prací studentů, jež se setkává se stále rostoucím zájmem. Snahou oboru tak bude rozvoj nejen praktické stránky spolupráce s uvedenými organizacemi, spočívající pouze v restaurování předmětů, ale také o její rozšiřování v rovině prezentace restaurovaných předmětů veřejnosti. Ideálním modelem spolupráce by se měla stát situace, kdy studenti oboru zrestauroují konkrétní sbírku předmětů, kterou posléze jejich správce/vlastník bude ochoten představit veřejnosti s poukazem na jejich práci. V tomto směru sice spočívá rozhodnutí na správci/vlastníkovi předmětů, přesto se vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky bude snažit (zejména u institucí sbírkového charakteru) již při přebírání předmětů k restaurování iniciovat jejich následnou prezentaci. Tento zájem by měl vést k výchově absolventů, kteří budou nejenom schopni provádět restaurátorské zásahy na keramických předmětech, ale budou zároveň vedeni snahou o prohloubení zájmu a vědomostí širší veřejnosti o historických i současných předmětech z keramiky, kameniny či porcelánu, o jejich hodnotě a o významu restaurátorské práce pro tyto předměty vůbec.

Škola v posledních letech navázala spolupráci s řadou zahraničních organizací, které se zabývají restaurováním kulturních památek. Jsou to vysoké školy, vzdělávací instituty podobné VOŠ, muzea a soukromé restaurátorské ateliéry v Itálii, Anglii, Francii, Německu, Rakousku a Polsku. Vzhledem k tomu, že studenti vykonávající odbornou praxi v zahraničních soukromých restaurátorských ateliérech po absolvování školy tyto pozice obsazují, tak se musí škola zaměřit na trvalejší kontakty, což jsou školy, a stále zajišťovat a prověřovat nové restaurátorské ateliéry.

5.4 Odůvodnění vzdělávacího programu

Záměr schválení vzdělávacího programu pro vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky je veden snahou o ucelený a navzájem propojený soubor výukových předmětů, jejichž náplň a zařazení v průběhu studia reagují na nově získávané teoretické a praktické znalosti studentů. Je výsledkem dlouhodobého vývoje požadavků kladených na studenty, kteří se zejména v rámci praktické části výuky postupně setkávají se stále novými předměty, při jejichž restaurování je třeba používat metody, pro které již získali potřebné teoretické předpoklady. Změny, které nový vzdělávací program oproti stávající učební dokumentaci zahrnuje, reagují zvláště na potřebu teoretické přípravy na hlavní předmět Konzervování a restaurování keramiky, která je obsažena ve vyučovacím předmětu Technologie a materiály v restaurování. Studenti budou poznávat techniky restaurování keramiky od jednodušších postupů ke složitějším, což přesně odpovídá i materiálu, který budou v praktické výuce zpracovávat. Při výuce studenti zvládnou základní přípravu předmětu (mytí, čištění, inventarizace) a základní restaurátorské postupy převážně na archeologickém materiálu (pravěká a

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

středověká keramika) a postupně budou seznámeni se složitějšími technikami, které vyžaduje materiál mladší (iluzivní retuš majoliky, porcelánu apod.). Zároveň tento přístup koresponduje i s předmětem Dějiny řemesel, protože při jeho výuce studenti získají poznatky zejména o vývoji keramiky a její výroby od pravěku do současnosti s důrazem kladeným na vývoj na našem území. Prostřednictvím poznávání materiálu a konkrétních restaurátorských dovedností tak bude ideálně propojena výuka teoretických a praktických předmětů.

Vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky je jediným prakticky zaměřeným terciárním studiem v ČR a svým zaměřením výrazně přesahuje region Jihomoravského kraje. Absolventi jsou schopni samostatně vykonávat konzervátorskou a restaurátorskou praxi oproti absolventům chemických VŠ, kteří mají uplatnění jako technologové nebo analytici. Spolupráce s veřejnými institucemi převážně sbírkového charakteru, pro obě strany velmi výhodná, často dává těmto organizacím jedinou možnost, jak při splnění podmínek profesionálního přístupu a zároveň výrazně nižší ceny dosáhnout při omezeném rozpočtu zrestaurování jejich sbírkových předmětů. Také restaurování předmětů pro soukromé osoby má svůj význam a výrazně přispívá k celkovému vědomí společnosti o tomto oboru a jeho práci.

5.5 Podmínky pro hodnocení a zabezpečení kvality vzdělávacího programu

Hodnocení a klasifikace studentů se budou řídit platnou legislativou pro vyšší odborné vzdělávání, zejména vyhláškou MŠMT č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání. Důraz bude kladen i na průběžné hodnocení, které může standardně probíhat zejména v rámci praktických předmětů. V teoretických předmětech se průběžné hodnocení předpokládá prostřednictvím zadávání písemných prací a přednesem referátů k zadané problematice. Ve výukovém období tak budou vytvářeny podmínky pro komplexní hodnocení studentů v období určeném k získání hodnocení. Hodnocení ve výtvarných předmětech vyučovaných na oboru je souhrnem dílčích hodnocení za jednotlivé práce, na nichž studenti pracují během období výuky.

Kvalita vzdělávacího programu je zabezpečena v několika směrech. V první řadě je to již výběr vyučujících, často externistů, kteří jsou pro vzdělávání studentů oboru přínosem díky své vysoké odbornosti pro daný vyučovací předmět a kteří jsou zároveň schopni přizpůsobit učivo požadavkům oboru. Kvalita výuky je ověřována pravidelnými hospitacemi ve výuce, prováděné ředitelem školy nebo jeho zástupcem pro VOŠ, příp. i s vedoucím oboru. Tak je zajištěna kontrola výuky obsahu jednotlivých předmětů.

K zajištění kvality vzdělávacího programu slouží i pravidelné vlastní hodnocení jak vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky, tak celé Vyšší odborné školy. Podklady pro zprávu o vlastním hodnocení velmi napomáhají ke zjištění případné klesající kvality výuky v rámci vzdělávacího programu i k možnostem jejího zlepšování. Osvědčenou metodou ve VOŠ restaurátorské je vyjádření pedagogů i studentů formou dotazníku a ankety k podmínkám a kvalitě výuky.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

5.6 Spolupráce s odbornou praxí

Spolupráce s odbornou praxí je rozvíjena dvěma způsoby:

- kontinuálně celé studium restaurování předmětů patřících muzeím, galeriím, pracovištím NPÚ či archeologickým institucím. Při restaurování probíhají všechny práce v prostorách školy pod dohledem pedagogů a ke všem restaurovaným předmětům se vypracovává standardní restaurátorská zpráva. Spolupráce s VOŠ – vzdělávacím programem Konzervování a restaurování keramiky je pro zmíněné instituce velmi výhodná, pro studenty pak znamená možnost praktické výuky na historických originálech předmětů.
- jeden měsíc v závěru druhého ročníku a jeden měsíc na začátku třetího ročníku. Spolupráce při odborných praxích studentů se uskutečňuje kontaktem vedení oboru s organizací a odsouhlasením prací, které bude student během praxe vykonávat. Tato spolupráce je opět oboustranně výhodná a studentům přináší další možnosti restaurátorské práce na originálech předmětů pod odborným vedením profesionálních restaurátorů s mnohaletou praxí. Vzhledem k tomu, že studenti oboru pocházejí z celého území ČR a často využívají možností uskutečnění odborné praxe v organizacích v místě svého bydliště, neustále se rozšiřuje seznam institucí, s nimiž na tomto základě obor spolupracuje. Díky vysoké kvalitě práce praktikantů byly tyto instituce vždy ochotny přijímat další praktikanty. Zahraniční odborné praxe studentů a čerstvých absolventů jsou dotovány z programů Do světa! nebo ERASMUS plus.

5.7 Spolupráce s vysokými školami

V roce 2007 započala spolupráce mezi VOŠ a Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně, oborem Chemie konzervování - restaurování. Postup je realizován na základě Rámcové smlouvy o spolupráci při řešení společných úkolů uzavřené počátkem roku 2008. Vlastní spolupráce mezi školami se uskutečňuje vzájemným využíváním laboratoří, dílen, ateliérů a přednáškových místností, společným využíváním přístrojového vybavení a přednáškovou činností pracovníků obou institucí. Pro VOŠ restaurátorskou to znamená zejména možnost využívání nadstandardně vybavených laboratoří pro výuku chemie a možnost provádění chemicko-fyzikálních analýz vzorků materiálů z restaurovaných předmětů. Sama je prospěšná studentům PřF MU zejména při poskytování praktických vědomostí o materiálech, z nichž jsou předměty určené k restaurování vyrobeny, materiálech používaných při konzervování a restaurování, problematice při jejich používání, alternativních možnostech použití jiných materiálů a technologií apod.

Spolupráce s PřF MU je vedena s dlouhodobým záměrem poskytování a předávání vědeckých i praktických vědomostí a dovedností oběma stranami, díky němuž studenti vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky mají možnost získat během studia ucelené poznatky související s procesem restaurování od počátečního průzkumu až po závěrečné zpracování restaurátorské zprávy.

Od ledna 2010 je Vyšší odborná škola restaurátorská partnerem Masarykovy univerzity (Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie) při řešení projektu Internetová encyklopedie dějin Brna v rámci OP VK, oblast podpory 2.4. Partnerství a síť. V rámci tohoto projektu budou mít studenti vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky možnost s databází internetové encyklopedie pracovat a zařazovat do ní dokumentace restaurovaných předmětů pocházejících zejména z archeologických výzkumů z území města Brna.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Od července 2012 do června 2014 byla VOŠ řešitelem projektu CZ.1.07/2.1.00/32.0061 v rámci OP VK jehož hlavním cílem bylo zajištění prostupnosti vyššího odborného vzdělávání do vzdělávání vysokoškolského. Důvodem je uznatelnost odborné kvalifikace v rámci EU. Partner projektu by měl zajišťovat navazující bakalářské studium. Zmiňovaným partnerem projektu se stala Přírodovědecká a Filosofická fakulta Masarykovy univerzity. V rámci projektu byla navázána aktivní spolupráce s dalšími vysokými školami, např. s Mendlovou univerzitou, Vysokým učením technickým v Brně, Vysokou školou chemickotechnologickou v Praze, Slezskou univerzitou v Opavě a Univerzitou Pardubice.

5.8 Zdůvodnění společenské potřeby

Vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky svým zaměřením výrazně přesahuje region města Brna i Jihomoravského kraje. Studenti oboru přicházejí za studiem z celé ČR, v tomto směru má celorepublikový význam. Spolupráce s institucemi jako jsou muzea, galerie, pracoviště Národního památkového ústavu, archeologické instituce apod. se velmi úspěšně rozvíjí a je pro obě strany velmi výhodná. Možnost restaurování sbírkových předmětů, splnění podmínek profesionálního přístupu a zároveň výrazně nižší ceny je pro řadu institucí jedinou možností, jak při omezeném rozpočtu dosáhnout zrestaurování jejich sbírkových předmětů. Také restaurování předmětů pro soukromé osoby má svůj význam a výrazně přispívá k celkovému vědomí společnosti o tomto oboru a jeho práci.

Vzhledem ke skutečnosti, že vzdělávací program Konzervování a restaurování keramiky jako jediný v ČR nabízí možnost praktického studia restaurování keramiky, kameniny či porcelánu a vychovává profesionální restaurátory těchto materiálů, je jeho společenská potřeba velmi vysoká. Restaurování předmětů z těchto materiálů je žádoucí zejména u institucí sbírkového charakteru, jejichž sbírkový fond je obsahuje, stejně jako u institucí archeologických, u nichž největší část nálezů tvoří právě pravěká a středověká keramika. Velká část těchto organizací využívá práce studentů vzdělávacího programu Konzervování a restaurování keramiky a vzhledem k opakovanosti je zřejmé, že s pracemi studentů oboru jsou velmi spokojené.

To dokládají i vyjádření některých institucí k odborným praxím a pracím studentů, která jsou součástí přílohy.

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

5.9 Personální zabezpečení výuky

Jméno: MgA. Marek Dias – vedoucí oboru
Vyučuje předmět: Technologie a materiály
 Praktická cvičení
 Modelování
Studia: 2010 – 2012 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Atelier průmyslového designu, prof. akad. soch. Pavel Škarka
 2007 – 2010 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Atelier průmyslového designu, prof. akad. soch. Pavel Škarka
 2003 – 2004 DPS Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
 1983 – 1986 Střední průmyslová škola keramická Bechyně
 1980 – 1983 SOU UŘ Praha a keramická huť Štěchovice
Pedagogická praxe: 21 let

Jméno: Alžběta Netopilová, DiS.
Vyučuje předmět: Konzervování a restaurování keramiky
Studia: 1997–2001 SOŠ a SOU Luhačovice, obor uměleckořemeslné zpracování keramiky
 2001–2004 VOŠUŘ Brno
Pedagogická praxe: 13 let

Jméno: Markéta Brhelová, DiS.
Vyučuje předmět: Konzervování a restaurování keramiky
Studia: 2004-2008 SUPŠ Uherské Hradiště, obor výtvar. zpracování keramiky a porcelánu
 2008 – 2011 SŠUŘ a VOŠ Brno
Pedagogická praxe: 4 roky

Jméno: Ing. Mgr. Bc. Radka Bačovská, Ph.D.
Vyučuje předmět: Chemie, Laboratorní cvičení
Studia: 2005 - 2008 - Chemie, PřF MU Brno (Bc.)
 2005-2011 - Chemie se zaměřením na vzdělávání, Biologie se zaměřením na vzdělávání, PřF MU Brno (Bc.)
 2008 - 2010 - Anorganická chemie a Učitelství chemie pro střední školy, PřF MU Brno (Mgr.)
 2012 - 2016 - Inženýrství polymerů, FT UTB Zlín (Ing.)
 2010 - 2017 - Anorganická chemie, PřF MU Brno (Ph.D.)
Pedagogická praxe: 7 let

Jméno: MgA. David Baránek
Vyučuje předmět: Modelování
 Výtvarná příprava
Studia: 1993–2001 VŠUP Praha – ateliér sochařství, prof. Gebauer
Pedagogická praxe: 13 let

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Jméno:	Ivan Emr
Vyučuje předměty:	Základy fotografování Digitální obrazová dokumentace
Studia:	1976–1980 ŠUŘ Brno, obor Fotografie 2000–VUT Brno – DPS
Pedagogická praxe:	21 let, vlastní výtvarná činnost
Jméno:	Mgr. Martin Hložek, PhD.
Vyučuje předmět:	Technologie a materiály
Studia:	1997–2003 MU Brno, archeologie 2003–2012 MU Brno, doktorský studijní program archeologie
Pedagogická praxe:	14 let
Jméno:	ak. soch. Petr Jedlička
Vyučuje předměty:	Výtvarná příprava Modelování
Studia:	SUPŠ Brno, 1973–1978 AVU Sofia, Bulharsko
Pedagogická praxe:	17 let
Jméno:	PhDr. Alena Kalinová
Vyučuje předmět:	Dějiny řemesla
Studia:	1974 – 1979 FF UJEP Brno – Dějiny umění
Pedagogická praxe:	16 let
Jméno:	Mgr. Kateřina Erbenová
Vyučuje předmět:	Anglický jazyk
Studia:	1992–1997 FF MU v Brně, Anglický jazyk
Pedagogická praxe:	8 let
Jméno:	Mgr. Petr Polášek, DiS.
Vyučuje předměty:	Základy památkové péče, Základy muzeologie,
Studia:	1995–2000 SOU nábyt. Rousínov -Technik pro výrobu nábytku 2000–2003 VOŠ Restaurátorská 2003–2008 FF MU Brno - Muzeologie
Pedagogická praxe:	8 let
Jméno:	Mgr. Hana Johana Kozlová
Vyučuje předmět:	Německý jazyk
Studia:	2001–2007 Filozofická fakulta MU v Brně, Německý jazyk- Hudební věda
Pedagogická praxe:	8 let

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

Jméno: Mgr. Jan Pulkrábek
 Vyučuje předmět: Dějiny výtvarné kultury
 Studia: 1997–2003 FF MU – dějiny umění a český jazyk
 2003–dosud FF MU – teorie a dějiny umění, PGS
 Pedagogická praxe: 11 let

Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, příspěvková organizace	Konzervování a restaurování keramiky
602 00 Brno, Husova 10	82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství

5.10 Přílohy ke vzdělávacímu programu – vyjádření profesních organizací, reference prací studentů VOŠ Brno, vzdělávacího programu 82-42-N/06 Konzervování a restaurování keramiky

1. Muzeum města Brna
2. Muzeum hlavního města Prahy
3. Moravské zemské muzeum
4. Regionální muzeum v Mikulově
5. Archeologický ústav AV ČR, Praha
6. Muzeum Vyškovska
7. Technické muzeum v Brně
8. Masarykovo muzeum v Hodoníně
9. Slovácké muzeum
10. Ústav archeologické památkové péče Brno
11. Muzeum regionu Boskovicka
12. Certifikát a Europass Mibility absolventky, pedagoga, studentů